

BORBA ZA ZRUŠENJE INDUSTRIALNIH UNIJ

VSE KORPORACIJE ZDRUŽENE V NAPORIH ZA PREPREČENJE ORGANIZIRANJA DELAVCEV

Detroitški padre Coughlin spet pozvan na pomoč — zdaj le proti "komunizmu"

Jalova vloga "delavskih prijateljev". — John L. Lewis v težkem položaju. — Sugestije za prisilna poravnanja stavk voda na mlin fašizmu

DELAVSKA tajnica Frances Perkins je baje plakala, ker je glavni ravnatelj korporacije General Motors ni hotel poklicati po telefonu, kakor je obljubil, da ji sporoči, kaj misli o stavki avtnih delavcev. In ravnatelj Sloan ji je na očitke odgovoril, da ji ni ničesar obljubil in da je stavka sploh skozi in skozi "neegalna". Oblast se naj bi rajše brigala za izgon "sedečih stavkarjev" in pa piketov izpred tovarov, namesto da preprečuje "pridnim" delavcem izvrševati svoje poble, kakor so jih pred tem nasiljem.

Milijone dolarjev trošenih zoper unije

Glavni ravnatelj Sloan, ki prejema par sto tisoč dolarjev plače na leto, ni nikak strokovnjak, kar se produkcije avtov tiče. Najet je v glavnem v "politične" namene. Njegova naloga je, da se v michiganski legislaturi, v zveznem kongresu in v zakonodajah drugih držav ne sprejmejo za postavne nikak predlogi, ki bi bili v škodo ogromni korporaciji General Motors.

Druga njegova prav tako važna dolžnost je, da preprečuje delavcem v tovarnah General Motors organiziranje v "zunanji uniji".

Nova vedno stara enotna fronta

V ta namen je mobiliziral poslednje tedne vse velike ameriške družbe, posamezne industrialce in bankirje v "enotno fronto". Njegova strategija je, zavlačevati predloge za pogajanja čim dalj mogoče, da se delavci utrudijo stavkati, da jim navdušenje za unijo zgori, in da začno polagoma verjeti kompanijski propagandi, katera jim zatrjuje, da je korporacija General Motors zoper unijo edino "v korist svojih delavcev" in pa ameriških "principov". Predsednik Sloan je vsled tega striktno in odločno za odprto delavnico. Bogata družba je pridobila za to svoje načelo veliko delavcev, ampak ne dovolj, da bi mogla streti stavko. Zato se je družba znova zatekla na sodišče. Ze takoj v početku si je izposlovana "sodno" prepoved proti stavkarjem, pa je bila unija budna in dognala, da lastuje dotični sodnik za blizu četr milijona dolarjev delnic.

Sodniki ne delajo zastoj

Nastal je vsled tega škandal, ker je bilo javnosti jasno, da jih sodnik ni kupil, ampak so mu bile podarjene, oziroma na papirju prodane. Dokazati bi tega nihče izmed zunanjih ljudi ne mogel, a odvetniška komora je v zlic temu smatrala, da ga je sodnik "polomil" in General Motors je bila ob par stotisocakov direktno in vsled stavke tudi ob nekaj milijonov dobička.

Kompaniji so ponudili pomoč v boju proti uniji vsi kapitalistični propagandistični listi, ne samo taki, ki jih berejo navadni ljudje, ampak tudi finančna strokovna glasila.

Intrige brez konca in kraja

Končno se je boja proti uniji lotil na "vročo željo svojega pokojnega škofa" tudi padre Coughlin, ki je že čisto pozabil svojo mizerno vlogo v zadnji volilni kampanji, v kateri so mu tudi drugače njemu zvesti lrci obrnili hrbet. "Padre je bil toliko "razočaran", da se je zjokal in obljubil, da po radiu ne bo več govoril.

Posojila, kakršna veliko pojasnijo

Čikaški demokratični politik Frank V. Zintak je bil prit'ran po dolgem času na sodišče vsled poverbe javnega denarja.

Ko so ga le izpraševali, je pojasnil, da so tudi sodniki jemali pri njemu na posodo iz ljudske blagajne. Pa so utihnili!

Tako je v vsakem slučaju. Veliko grmenja, malo dežja, denar pa ostane v tujih žepih.

"MESTO" bo prihodnji roman, ki ga pričnemo priobčevati v "Proletarcu" s prihodnjo številko. Spisal ga je Valerijan Pidmogyl'nyj in za naš list prevle Tone Seliskar.

KATASTROFALNA POVODENJ

Na sliki sta farmer in njegova žena, katerina je povodenj blizu Louisvilleja v Kentuckiju uničila vsa poslopja, poljedelsko orodje in živino.

V volilni kampanji so ga kapitalisti financirali v korist Landona. Zdaj mu bodo plačevali v korist borbe proti unijam. Demagog, kakor je Coughlin, je sposoben prepričati ljudi — mnogo ljudi, da je on njihov prijatelj, ker je proti raketirskim unijam, proti komunistom, proti stavkam, ob enem "krtači" i delodajalca.

Slednjim to ne škodi. Glavno je, da jim Coughlin pomaga razbijati unije in "komunizem". Če je uspešen, oziroma bo uspešen, bo dobil toliko denarja, da bo lahko zgradil še eno cerkev.

John L. Lewis je že "komunist"

John L. Lewis, ki je bil hote ali ne hote porinjen v ospredje tega konflikta, se je tudi lahko kaj naučil, in morda so prav te skušnje vzrok njegovi militantnosti. Kar pa se tiče "delavskih prijateljev", je treba ugotoviti, da je kampanja minila pred štirimi meseci in so zdaj brez skrbi za službe nekateri vsaj dve leti in drugi štiri leta in dalj.

Nekateri v unijskih krogih, posebno še v delavskem departmentu, smatrajo, da bi bil zakon za prisilno izravnavanje industrialnih sporov najboljša metoda. Pa je najslabša, kajti od nje do Hitlerja in Mussolinija je le še kratek korak. Edino pametno je, da se ameriško delavstvo za unije toliko zavzame, da bodo demokratično upravljane in imele socialistično ideologijo. Le če store to, bodo unije resnično napredovale in z njimi vred seveda tudi delavci.

Dobra želja na napačnem mestu

Laboritski poslanec A. A. Heaps je v kanadski zbornici predlagal, da naj kanadska vlada priporoči sklicati predsedniku Rooseveltu mirovno konferenco. Namen sugestije je dober, ampak kanadska zbornica jo je odklonila. Kanadski premier je dejal, da zdaj ni čas za take predloge,

kajti po vojni je bilo sugestiranih vse polno, mnogo je bilo sprejetih, pa so vse le krpa papirja. Neki minister je poslanca vprašal, če se mu ne zdi nelegično, da bi Kanada vpraševala za sodelovanje proti vojni predsednika dežele, čigar vlada troši za oboroževanje več kot kdaj prej.

Trditve mirovnih — odnošajev med vsem deželami. Kot po navadi, se je Hitler določnemu odgovoru izognil in trdil, da je bila Nemčija v prošlih letih edina dežela, ki je razorožitev resno predlagala in navedla in ta namen konstruktivne predloge. Toda ostale velesile nemških predlogov niso upoštevale in tako je moral nastati "tretji rajh" in z njim povrnitev Nemčije v ospredje velesil.

Določne točke Hitlerjevega zadnjega govora so, da zahteva povrnitev kolonij, čeprav jih ne rabi, dalje, da se mora enkrat za vselej izbrisati trditve, da je Nemčija povzročila evropsko in svetovno vojno, in da Nemčija nikakor in pod nobenim pogojem ne sklene mirovnega pakta, v katerem bi

Tretje poglavje iztrebljevanja starih boljševikov v Sovjetski Uniji

O obravnavi v Moskvi, ki je zunanji svet ne more zapopasti. — Včeraj še briljanten časnika — danes izda jalec! — Trocki odbija očitke

Avgusta 1936 je bilo v Moskvi obsojenih v smrt šestnajst bivših boljševičkih pionirjev med njimi Gregorij Zinovjev in Leon Kamenev. Zinovjev je bil poglavar kominterne. Kamenev in njuni soobtoženci so imeli v enem ali drugem času v Sovjetski Uniji najodgovornejša mesta. A kar iznenada so bili v časopisju po naročilu vlade proglašeni za izdajalce U. S. S. R., bili so vrženi v zapor in bili za rešetkami dolge mesece in nato se je vršil kratek proces, priznali so krivdo kakor je prosekutor hotel in nekaj ur pozneje so bili usmrčeni.

Prosekutor Višinski jih je imenoval podgane, izdajalce, Judeže najgrše sorte, in obtoženci so mu pomagali s tem, da so se kar kosali, kdo bo bolj na glas izpovedal svojo krivdo. Milijoni v inozemstvu niso verjeli, da je bila dotična obravnava pravična, kajti obtožence je držala oblast v zaporu mesece in mesece, prej pa pod policijskim nadzorstvom. Socialisti, liberalci in drugi pristaši demokracije so smatrali, da so bili obtoženci duševno

kakršne niti ameriški "voblji" (člani IWW) niso bili nikoli obtoženi. Priče so trdile, da so povzročili nad dva tisoč železnih in jamskih nesreč in da so namenoma uprizorjali atentate na ljudi, na mostove in posebno še na razne vladne naprave, da jih bi napravili v služaju vojne nezmožnim služiti obrambi.

Zelo je svet osupnila prosekutorjeva trditev, da so obtoženci paktirali s Hitlerjevimi agenti, da so obljubili Janon-

Prvo poglavje

Omenjena obravnava ni bila niti z daleč prvo poglavje "čiščenja" komunističnih vrst. Prvo poglavje se je v resnici pričelo čim je zbolel Lenin toliko, da ni mogel več vršiti svojih poslov — to je, uveljavljati diktatorsko oblast. Za njegovega naslednika se je smatral Leon Trocki. A nastala je tolikšna opozicija med vodji — ne med narodom — da ga je v tekmi za prvenstvo kar iznenada prekosil Josip Stalin, ki odsihmal vztraja na svojem diktatorskem mestu. Trocki, ki je bil prva leta postanka Sovjetske Unije poleg Lenina njen glavni krmar, se je moral umakniti v inozemstvo. Izgnan je bil v Turčijo. Prejkone je mnogim sovjetskimi policijskim komisarjem danes žal, da so ga tako zlahka pustili stran, ampak pomagalo ne bi zdaj nič.

Po pregnanstvu Trockega se je začelo prvo veliko čiščenje v sprednjih vrstah komunističnih vodij. Značilnost tega trebljenja je bila v tem, da so mnogi takoj napravili pokoro, ali na nekaj mesecev pozneje, in Stalin je mnogim odpustil ter jim dovolil, da so se povrnili na vodilna mesta.

Ampak nato je bil znova odstavljen zdaj eden, zdaj drugi. Vršile so se nove izpokoritve, nekateri "nepoboljšljivi" pa so bili poslani v Sibirijo.

Trocki je ostal ves ta čas "zli duh", dasi se baš on smatra za najboljšega leninista. Ko se je lani pričela prva velika obravnava proti par ducatom vodilnih revolucionarjev, je osupnil delavski in buržvazni svet.

GREGORIJ SOKOLNIKOV

KARL RADEK

mučeni toliko, da so krivdo priznali tako prostovoljno, kakor se vodi ovce v klavnico.

Poslednja obravnava

Opozicija z usmrčitvijo šestnajstih obtožencev ni bila zadržala. Stalin in Višinski sta vedela, da pomeni usmrčenje šestnajstih oseb več kot trikrat toliko novih nasprotnikov. Policija pa se je utegnila zanimati, kdo bi po umoru Zinovjeva in tovarišev utegnili biti "trockijevci" in jih izsledila.

Na poslednji obravnavi, ki je bila končana 30. januarja, se je izkazalo, da tudi ta ni bila poslednja. Ako je to, česar je obtožence obdolžil prosekutor Višinski, resnično, tedaj ni v Rusiji nikomur več zaupati, kakor je že ob prvi obravnavi poudarjal Otto Bauer. Če pa so bili usmrčeni po krivem, bi to pomenilo, da je Stalinova diktatura bolj teroristična kakor na primer Mussolinijeva.

Na obravnavi prošli mesec so bili Karl Radek, glavni urednik vodilnega sovjetskega časopisa, Gregorij Sokolnikov, bivši sovjetski poslanik v Londonu, in cela vrsta drugih obdolženi, da so vodili sabotažo,

ski in Nemčiji velik del ruske zemlje, velike koncesije za izrabljanje oljnih polj, rudnikov, gozdov in drugih prirodnih virov. Prav tako gorostasno se je glasila druga trditev državnega pravdnika, da so paktirali s sovražniki USSR, da jo zapletejo v vojno, okužijo sovjetske zaloge živih z bakterijami, podminirajo mostove, pokvarijo stroje in store i v vsakem drugem oziru kolikor največ mogoče za demoralizacijo sovjetske armade in sovjetske industrije. Verjel ni teh obdolžitev nihče navzlic temu, da je prosekutor navajal datume in druge podatke o nesrečah na železnicah, v sovjetskih rudnikih in tovarnah, ki so jih po njegovi trditvi povzročili obtoženci.

Ampak — obtoženci sami so jih priznali. Priznali so tudi prosekutorjevo trditev, da so paktirali s fašisti v namenu, da se v Rusijo povrne kapitalizem. Tega jim nihče ne verjame, in bi menda javnost v inozemstvu ne verjela, pa če bi bilo še tako res.

Leon Trocki, ki je dobil pred (Nadaljevanje na 2. strani.)

DELAVSTVO SE MORE ZANESTI EDINO NA SVOJE ČASOPISJE!

Kolike važnosti je za delavce delavsko časopisje, se je pokazalo spet v velikem industrialnem boju med unijo avtnih delavcev in mogočno družbo General Motors. Vsi kapitalistični časopisi so prinašali poročila o stavki v taki luči, kot je bila všeč in v korist kompaniji. Edino delavski listi so v tem, kakor v vsakem prejšnjem industrialnem konfliktu, poročali o njemu pošteno in zavzeli proti družbi bojovno stališče. Nji je služil ves kapitalistični tisk. Za posebne članke in oglase proti uniji je potrošila več sto tisoč dolarjev in lagala v njih, da se postavlja za koristi delavcev, katere skuša dobiti pod svoj klobuk in jih izrabljati "zunanja unija".

Slovenski delavci, pomagajte širiti "Proletarca", ki zastopa in brani na čeli črti vaše razredne interese!

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO.

Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.

GLASILO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTIČNE ZVEZE.

NAROČNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.50; za četrt leta \$1.00.

Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rukopisi in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do ponedeljka popoldne za priobčitev v številki tekočega tedna.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Yugoslav Workmen's Publishing Co., Inc. Established 1906.

Editor.....Frank Zaitz.
Business Manager.....Charles Pogorelec.

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.
Foreign Countries, One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

2301 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL.
Telephone: ROCKWELL 2564.

"VESOLJNI POTOP"

V povodnji, ki je zadela stotisoče prebivalcev ob reki Ohio in nato ob Mississippiju, so vraževerni ljudje ponekod začeli širiti "izročilo", da je to nov "vesoljni potop". Povodenj v teh krajih ni bila še nikdar tolikina in v takem obsegu kakor prošle tedne. Par sto ljudi je utonilo. Na sliki je kraj blizu Deckerja v Indiani, kjer je voda narasla do strehe gospodarskih poslopj.

Jugoslovansko stavbinsko in posojilno društvo se ne združi z nikomur

Chicago, Ill. — Na občnem zboru Jugoslovanskega stavbinskega in posojilnega društva, ki se je vršil prošle soboto v Slov. del. centru, je začasni tajnik Harry Bross poročal, da je ta ustanova krizo srečno prestala in da postane v gospodarskem oziru v letu ali dveh manj spet toliko močna, da bo plačevala vsem vlagateljem najmanj 4 odstotke obresti. Lani je znašal čisti dobiček toliko, da dobe vlagatelji najmanj dva odstotka obresti. En odstotek obresti jim je bil že izplačan, drugega dobe meseca februarja.

Dasi znaša društvena imovina (aktiva) veliko manj kakor pred krizo, je vziče temu ta ustanova solventna in predsednik direktorija Joško Oven ter blagajnik Frank Udovič sta izjavila, da so tu vsi znaki, da bo Jug. stavbinsko in posojilno društvo spet napredovalo. V imenu nadzornega odbora je poročal Donald J. Lotrich in izjavil, da so poslovne knjige v redu. Pojasnjeval je tudi posamezne postavke v računih. Poslovne knjige so pregledali tudi računski izvedenci (akountanti).

Občnemu zboru je predsedoval predsednik direktorija Joško Oven. V direktorij je bilo treba izvoliti štiri nove člane. Kandidirali so, Frank Udovič, Donald J. Lotrich, Chas. Pogorelec, Anton Trojar, Justin Zajc, Jacob Zupan, J. Kochevar in F. Terselich. Izvoljeni so bili Udovič, Lotrich, Pogorelec in Trojar. Poleg teh so

člani direktorija Joško Oven, Martin Nemanich, Paul Vesel, Vinko Lotniškar in Frank Smith.

Jugoslovansko stavbinsko in posojilno društvo je ustanovil pokojni Joseph Steblay v medvojni dobi. Bil je tudi tajnik tega društva do svoje smrti lanske poletje.

Udeležba na prošlem občnem zboru je bila večja kot po navadi in seja je bila končana že ob 11. uri. Večasi je trajala do 2. ali 3. po polnoči.

Direktorij se je konstituiral zadnji ponedeljek. Za novega tajnika je bil izvoljen Donald J. Lotrich. On je aktiven član te ustanove že mnogo let. Izjavlja, da bo storil vse v svoji moči, da postane to eno najboljših in najvarnejših stavbinskih in posojilnih društev v Chicagu. Za predsednika je bil ponovno izvoljen Joško Oven in za blagajnika Frank Udovič. Člani direktorija, katerim je termin potekel, so John Gradisar, Anton Kocjan in Frank Udovič. Gradisar in Kocjan nista več kandidirala.

Podpredsednik je Frank Smith.

Urad tega društva ostane na 2634 S. Lawndale Ave. Novi tajnik bo izvrševal svoje posle v tem uradu.

Pred zborom so nekateri delničarji smatrali, da bo za varnost društva najboljšje, ako se združi s katerim močnejšim, ki je federalizirano, na primer z društvom "Slovenski Dom". Na seji ta priporočila niso pričeli v upoštevanje, ker je bilo izpovedano, da je za vse vlagatelje najkoristnejše, če JSPD ostane samostojno in se postavi na trdne noge s svojimi močmi. — Poročevalec.

KOMENTARJI

Kolikšna je Jugoslovanska socialistična zveza? Pojasni vam uredniški članek v Amerikanskem Slovincu, ki pravi med drugim: "Slovenski socialisti v Ameriki niso tako številni, kakor bi si kdo domisljeval. Vsa jugoslovanska soc. zveza šteje s Hrvti, Srbi, Macedonci in še vključimo še Arnavte, komaj nekaj sto (članov)".

Clevelandski mestni svet je izvolil na izpraznjeno mesto novega koncilmana. Prejani je bil demokrat. Na njegovo mesto pa je bil izvoljen republikanec James Hudes "in to radi izdaje v demokratičnih vrstah", kakor v gnjevu in žalosti konstatira šentkliška "Domovina". V tolažbo ji je, da so vsi "naši" (slovenski) koncilmani glasovali za regularnega demokrata. Bil je poražen le z enim glasom. Ampak pitanje je: Kaj je "regularen" demokrat? Hm — to, da hlapčije mašini! — J. P.

Lojze Pirc se je mahoma navdušil za stavkarje. Denar, ki ga vlečejo "socialisti" iz žepov lahkovernega naroda, naj gre stavkarjem! In pa revnim slovenskim družinam v metropoli!

Komaj je naš demokratični predsednik Roosevelt izboljšal položaj... komaj so ljudje začeli znova hraniti svoje pripevke, potem, ko so potom prizadevanja Roosevelta dobili delo in zaslužek... pa se je nad naš narod vsulo krdo loščujučih koblice rdečih barve in izmogli iz njega nekako \$15.000.

Tako piše urednik "Ameriške Domovine".

V istem članku pravi: Mar naši rdečkarji ne vedo, da imamo v Clevelandu med našim lastnim narodom stotine in stotine potrebnih družin, katerim bi vsak dolar prišel usmiljeno potrebno...

Tako torej? Komaj je napisal, da je nas "demokratiški" prezident izvelkel iz depresije in smo spet pričeli hraniti — halo, pa pozabi in postavi svojo prejšnjo trditve naravnost na glavo...

Kristan je dobil \$15.000 iz fonda JRZ, potem se je poklonil kralju in dobil je mastno službo. To citiram iz uredniškega članka "Ameriške Domovine" z dne 26. januarja. Take bedastoče pridejo edino iz najzlobnejših kreatur. Isti člankar svari nabiralce pripevkov v pomoč španskemu ljudstvu, ki trpi vsled fašistične kontrarevolucije, da bodo zatoženi, ker so nekateri izmed njih prejimali, ali pa še prejemalej relief, ali pa so uposleni pri WPA. V denunciacijah je dotičnik ekspert — to je pokazal v času svetovne vojne...

Kam bo šel denar? —? Salament, kako to vprašanje roji po Lojzetovi glavi! Pride na siht v uredništvu in napiše editorial: "Kam bo šel denar?" Naslednji dan ga ponovi z drugimi besedami?

Saj menda ni tako zabit, da ne bi vedel: Denar je šel in bo šel edino v namen, za katerega je bil zbran. Če bi ga zbirali za Baragov spomenik, bi šel v nabrani namen. Če pa za zvonove v Dolenji vasi pri Ribnici, bi ga poslali tamkajšnjemu fajmostru, ako ga imajo. Če za faro sv. Vida ali za surprise party Fathru Jagru, bi ga isto tako izročili v nabrani namen. Če bi ga zbirali v pomoč ošim, ki so vodili propadle banke, bi ga dali njim in jim rekli, "bog vam plačaj, ker ste tako fino gospodarili!" In če bi ga zbirali za "kulturni pljuvalnik" v Lojzetovem officu, pa bi čak kar njemu poslali. Ker pa zbiramo za žrtve, ki trpe vsled fašističnega gibanja v Španiji, gre denar v pomoč tem žrtvam in nikomur drugemu.

Urednik "svetovnega slovenskega dnevnika" na St. Clairju je jako plitek. V dokaz za to trditve citiram sledeče iz njegovega uredniškega članka: "Če bi naši "rdeči" kolektorji... razvili toliko agilnosti in energije za svoj lastni narod in prispevali zanj namesto za tujezemce, tedaj bi med nami ne bilo sirot in revnih družin." (Povdarek moj.) — J. P.

Ivan Zupan, urednik Glasila KSKJ, je dobil poročilo iz Pariza (ali pa ga je po svoje kopiral bogve iz katerega lista) o situaciji v Španiji. Med drugim pravi:

"Revolucija proti španski socialistični vladi se je začela na večer 17. julija. Punt se je začel v Maroku, toda so se kmalu dvignili Španci na polotoku, ko se je prebivalstvo mest Burgos, Pamplona, Saragosa, Oviedo, Cadiz in drugih mest pridružilo nacionalni stom."

Ivan želi priti v nebesa. Če umrje nepreviden, se mu to ne bo posrečilo, razen, ako bo skušal zmerom pisati po pravici in v ljubezni do svojega bližnjega.

Rojaki, ki so se navduševali za dr. Townsenda in njegov nemogoči penzijski načrt ter napadali nas, ki smo jih svarili, naj ne nasedajo šarlatanom, lahko danes uvidijo, da smo bili v pravem mi — ne oni — kakor še v vsakem slučaju, ko smo skušali odvrniti ljudstvo od raketirjev in drugih zapeljivcev vseh vrst.

Sedanji urednik "Enakopravnosti" je trd oreh. Pirčeve klešče so nanj na vso moč pritisnile. Debevec je pomagal, a ga niso strle. — J. P.

Jaz takole povem: Salvation Army naj zbira za kar je bila ustanovljena: Rdeči križ isto. Kapitalisti naj prispevajo za uboge, posebno za v uimah prizadete, kajti drugače bi jim ubogi sami vzeli s silo še več kot pa dobe tako. Zavedni delavci pa naj prispevajo za svoje akcije, kajti če jih oni ne bodo podprli, jih ne bo nihče drugi. — Nace Zlemberger, Piney Fork, O.

"Komentarji" so mi jako všeč. Potrebno je bilo, da ste jih obnovili. — M. K., Farrell, Pa.

Louis Zorko predlaga urednikoma "A. D." debato z ozirom na njuno natočevanje o kolekti za špansko ljudstvo pod lojalistično vlado. Cas s tako debato bi bil po nepotrebnem porabljen. Pristaši demokracije bi šli z debato prav tako pristaši demokracije, kakor bi prišli na debato, in klerikalci — pristaši fašizma — bi odšli ven z enakim fašističnim prepričanjem. Podrobno socialistično delo IN-VEČ TEGA DELA bo najboljši odgovor in najboljša akcija.

"Vsa znamenja kažejo, da bo leto 1937 leto prosperitete." Tako piše "A. D.", torej je res.

Naš poročevalec v nebesih poroča "Komentarjem", da se Ivan Carkar silno vzrujava nad petrom radi njeza, ki je po malem zašel iz metropole celo v ljubljansko mestno zbornico. Cankar se zelo huduje tudi nad kulturnim vrtom in pravi, da je njegova soha v njemu vse preveč izpostavljena prepričanju in s tem nevarnosti prehlada. Razburjenega Cankarja sta končno potolažila ključar sv. Peter in arhangel Gabrijel, na kar so vsi trije odšli v nebeško točilnico in se napili rajске kapljice. — J. P.

Louis Kaferle, Milan Medvešek, Josip Frančeskin in Ivan Jontez izjavljajo, da so sumničja "A. D." na njihova poštenja več kakor zlobna. Vsek cent, ki ga dobe omenjeni v Cankarjevo ustanovo, je zavarovan. Upravne stroške, ki so neznatni, se pokriva s posebnimi viri. Ako akcija ne bo uspešna, dobe naročniki in ustanovni člani nazaj vse do zadnjega centa, ki so ga uplačali. Pri Pirčevih institucijah tega zadržila ne morejo dati.

Vsa stvar je koncem konca jako žalostna slika kulture na "kulturnem vrtu", v katerega kida gnoji "Ameriška Domovina". Pa Bog z vami!

"Naši ljudje pod Mussolinijem"

"Ameriška Domovina" z dne 27. januarja priobčuje pod gornjim naslovom uredniški članek, v katerem ocenjuje neko knjigo, ki je bila napisana v prid primorskih Jugoslovancev in zoper zatiranje, ki ga izvaja nad njimi Mussolini. Navdušena je za knjigo, ker oboja zatiranje, ki je zadelo Slovence pod Italijo. To je ena stran slike Ameriške Domovine. Druga njena stran je navduševanje za fašizem v Španiji, ki ga podpira isti Mussolini, kateri zatira Slovence v okupiranem ozemlju jezikovno, gospodarsko in politično. Italijane pa si je zaslužil politično in gospodarsko. Besedi "svoboda" in "demokracija" sta pod Mussolinijem zbrisani iz italijanskega besednjaka.

Prireditve v korist Proletarca v nedeljo 28. februarja.

Chicago, Ill. — V nedeljo 28. februarja bo v dvorani S. N. P. J. velika prireditve v korist "Proletarca", ki jo aranžira klub št. 1 Spored objavimo v kratkem. Vstopnice v predprodaji so po 35c. — P. O.

ČEHOSLOVAŠKA DRUŽBA "BATA" ZASIDRANA TUDI V JUGOSLAVIJI

V Čehoslovakiji je kapitalist Bata razvil masno produkcijo obval kot na primer v tej deželi Henry Ford masno izdelovanje avtomobilov. Bata kontrolira na češkem skoro vse čevljarstvo in ko se je utrdil tu, je pričel z ekspanzijo v tuje dežele. V Zed. državah je on eden glavnih konkurentov ameriškim čevljarstvom družbam. V Jugoslaviji si je priboril s podkupinami, "politiko" in triki monopol, ki mu

Hitler je veliko govoril in ničesar obljubil

Francoski premier Leon Blum je nedavno apeliral na Hitlerja, da naj položi svoje karte na mizo in pove, koliko zahteva v nagrado, da bo potem pristal na trajen mir v Evropi. Tudi v Angliji bi radi bili na čistem o tem, je dejal v njihovem imenu Leon Blum.

Hitler je sklical svoj "parlament" in poskrbel, da so bili v času njegovega govora ustavljeni vsi obrati v Nemčiji. Miru ni obljubil. Sovjetska Unija in Čehoslovaška sta mu še trn v peti. Strmečemu svetu je tudi naznanil, da je Nemčija danes najbolj demokratična dežela na svetu. Na 1. aprila bi bile take "šale" dopustne.

Za odpravo profita v vojni

Kapitalist Alva G. Blanchard v Louisiani je pripravljen sodelovati z vsemi drugimi v kampanji za odpravo profita na račun oboroževanja. Svojo ponudbo je oznanil z oglasom v časopisju. On smatra, če se bodo vsi ravnali po njegovem nasvetu, bo oboroževanje prenehalo in nastala bo zajamčena doba miru. Alva je pač ne le velik optimist, ampak tudi velik otrok. Kdo kontrolira municijsko industrijo v Italiji in Nemčiji? Kajpada, vodi jo vlada! Francoski, češki in drugi kapitalisti to poudarjajo in svare vlade svojih dežel, da se naj "pripravijo". Pa se pripravljajo, vključivi vlada Zed. držav, ki trosi danes več za oboroževanje, kot je ta dežela trošila kdaj prej v mirni dobi. Kapitalistom je to zelo všeč, kajti prilik za dobičke ne bodo zavrgli, pa če jim Alva še tako pridiga.

Diskreditirana dinastija

Komaj je poleglo zanimanje za škandal odstoplega angleškega kralja Edwarda, že je v kaši Edwardov brat "duke of Kent", ki se je baje naveličal svoje žene Marine z grškega dvora in se spustil v razmerje z neko drugo damo. Storil je tudi neumnost, da je šel z njo k vedežu, ki prerokuje srečo s čitanjem potez na obrazu. Tu ga je spoznal neki časnikar in fotografiral. In zdaj — kajpada — nov "škandal".

Civilna lista in drugi dohodki angleškega kralja znašajo precej nad milijon na leto. Odstopil kralj bo prejemal iz državne blagajne par stotisoč na leto. Enako prejema visoko rento "duke of Kent" in drugi člani angleške kraljeve hiše, da lahko žive, kot se za tako visoko gospodo v bogati Angliji spodobi.

Toda ali je vredno, da vzdržuje te brezdelneže z milijoni, dočim brezposelni delavci stradajo kruha? Angleži so vzlic svoji demokratičnosti v tem oziru najbolj starokopitni in nespartmetni.

Influenca zdaj nemški — eksport!

V epidemiji l. 1918 so rekli influenci "španska influenza", dasi se ni razširila iz Španije. Epidemija influence, ki je vzela prošle tedne v tej deželi in drugod po svetu tisoče življenj, pa se je pričela, kakor pravijo v Evropi, zadnje jesen v Nemčiji in se je nato razlezla v obsejne dežele in iz njih po vsem svetu. Nemško trgovina je lahko bojkotirati. Ampak ne nemške influence. To smo dobili, ne da bi jo kdo hotel.

Tretje poglavje iztrebljanja starih boljševikov v Sovjetski Uniji

(Nadaljevanje s 1. strani.)

nekaj tedni zavetje v Mehiki, trdi, da je obravnava v Moskvi nadarjevanje farse, ki jo je Stalin v svoji desperatnosti pričel prošle poletje, in da bodo obravnavi, ki je bila končana 30. januarja, kmalu sledile druge, prav tako senzacionalne in neresnične. Jetniki so zanj že pripravljani in bodo krivdo prav tako priznali, kakor so jo v prejšnjima dvema.

V zadnjem procesu je bil označen Karl Radek za enega najhujših konspiratorjev, Gregorij Sokolnikov pa je bil imenovan na drugem mestu. Radek je lani v uredniških člankih zahteval smrt za druge, dasi je tajno paktiral z izdajalci, ako je Višinski v pravem. Zdaj ga vlačijo iz gneče v ječo, a na smrt na poslednji obravnavi ni bil obsojen, kljub

zahtevi sovjetskih časopisov in tovarniških svetov. Niti ne Gregorij Sokolnikov. Trinajst drugih pa je bilo obsojenih v smrt.

Sovjetska Unija si s to obravnavo ni pridobila na ugledu. Očitno je, da je v nji do demokracije še dolga pot. Neglede, kako je kdo izmed obtožencev kriv — je jasno, da so taki incidenti mogoči samo zaradi diktature, ki ne dopušča nikake opozicije. Glavna potreba USSR je naklonjenost vseh, ki so jo pomagali graditi. Ako pa bo imela v svojih mehanizmi takorekoč svoje najspodobnejše ljudi med sabotažniki, bo to zanj v slučaju vojne jako slabo. Kajti obravnave in smrtno obsodbe ne pomagajo k zvestobi, ampak obratno, kar bi morali v Moskvi dobro razumeti.

KAMPANJA PROTI PREDSEDNIKU C. I. O. JOHN L. LEWISU

John L. Lewis, ki je bil leta 1932 se agitator za republikansko stranko in njenega predsedniškega kandidata Hooverja, je zdaj v kapitalističnem časopisju slikan za "militanta", "levičarja", za orožje komunistov, izpodkopalca temeljev ameriške ustave, za oviro razmahu prosperitete itd. Propagandni biro korporacije General Motors se je odločil, da ga oblati v javnosti toliko, da ne bo "nikomur več nevaren". "Nikomur več" pomeni vse kompanije, ki se zedinjeno bore za preprečitev organiziranja ameriških delavcev v unije. General Motors je potrošila v ta namen poslednje tedne še par milijonov, deloma direktno za propagando, in indirektno, ker izgubi na dobičku vsak dan visoko

vioto. Njeni ravnatelji smatrajo, da dobe ves sedaj izgubljeni profit nazaj v teku eneka ali dveh let, in to z obrestmi vred, pod pogojem seveda, ako se jim posreči zrušiti unijo. Te se boje bolj kakor hudici kriza. Žal, da mnogo delavcev te resnice ne zapopade in pomagajo — kompaniji! Kapitalisti nikdar ne pljujejo v lastno skledo. Oni so složni, kadar so v boju zoper delavce. Če bi delavci storili isto, bi bile stavke nepotrebne, ker bi bile dobljene še predno se bi pričele. Na tej sliki na desni je John L. Lewis, predsednik unije promonarjev in odbora za industrialno organizacijo, ki odgovarja na vprašanja časniških poročevalcev.

A. SERAFIMOVIC:

ŽELEZNA REKA

ROMAN IZ CIVILNE VOJNE V SOVJETSKI RUSIJI

Prevel iz ruščine za "Proletarca" ANGELO CERKVENIK

(Nadaljevanje.)

Pogledal jih je ljubeznivo s svojimi modrimi očmi in v njegovo srce se je vsesala misel:

"Niman ne očeta ne matere, ne žene ne otrok, ne bližnjih ne sorodnikov, samo te ljudi imam, ki sem jih iztrgal smrti iz krempljev! V domovino sem jih pripeljal! Takšnih pa je na milijone, takšnih, ki imajo okrog vratu zanko. Za vse te se hočem bojevati. Tu je moj oče, moja mati, moja žena, moji otroci... Vse te tisoče, te desetisoče sem obranil pred smrtjo!"

V njegovem srcu so goreli plameneči ognji. Spregovoril je:

"Sodrugii!"
Beseda mu je zastala v grlu. Velika množica mornarjev se je namreč zagnala, odri-vajoč vojake na levo in desno, proti vozu. Vseposod modre čepice, črni plapolajoči trakovi. Mornarji so si silovito s komolci utirali pot ter so se vedno bolj bližali vozu.

Kožuh jih je mirno gledal s svojimi sivimi očmi, ki so se zdajci jekleno pobarvale. Njegov obraz je ojeklenel, čeljusti so se mu stisnile.

Prav blizu so že. Samo še tenka vrsta vajakov jih loči od voza. Vse naokrog so preplavili. Kamorkoli pogledaš, povsod vidiš le modre čepice in plapolajoče trakove. Temni voz s Kožuhom sliči otoku.

Neki močan, širokoplečast mornar, ki je imel okrog in okrog pasu obešene ročne granate, dva samokresa in nabojnjače, se je prijel za rob voza. Voz se je nagnil in zaškripal. Stopil je h Kožuhu, vzela je modro čepico z glave, je ž njo zamahal ter zakričal s hripavim glasom, ki je izžarjal morskimi veter, solno daljavo, pijanost, blazno drznost in lahko-miselno življenje:

"Sodrugii! Mi mornarji, mi revolucionarji odkritosrečno priznavamo pred Kožuhom in pred vami vsemi, da smo mu na vse mogoče načine škodovali, da smo mu metali polena pod noge, ko je reševal ljudstvo... Uganjali smo vsakovrstne svinjarije. Nismo mu pomagali, samo obrekovali smo ga, zdaj pa vidimo, da smo mu delali krivico. V imenu vseh tukaj zbranih mornarjev nudim našemu sodrugu Kožuhu roko ter mu iz vsega srca in pošteno izjavljam: Krivi smo, odpusti nam!"

Na stotine močnih rok ga je potegnile z voza. Začel so ga metati kvišku, Kožuž je letel kvišku ter zopet padal na njihove roke in zopet letel kvišku. Stepa, nebo in ljudje, vse se je v njegovi glavi vrtele.

"Ti vražji tiči! Ves drob mi bodo zmešali!"

Od konca do konca je bobnelo:
"Hura! Zivio naš stari! Hura! W
Ko so ga zopet položili na voz, se je Kožuž malce opotekal. Njegove oči so se zopet pomodrile, so zopet oživele ter se lokavo ukrajinsko smehljale:

"Ti vražji cigani! Imenitno so se izmazali! Če bi me kje drugje takole dobili v roke, bi nedvomno nikdar več ne zobal česenj!"

Njegov železni, prerjaveli glas je oznanil: "Kdor bo o preteklosti govoril, bo zanko okrog vratu dobil!"

Še mnogi govorniki so hoteli govoriti, zakaj vsakdo misli, da je tisto, kar namerava on povedati, najvažnejše, misli, da bi moral, če bi on tistega ne povedal, propasti svet. Ljudje poslušajo. Slišijo pa samo tisti, ki sto-

je tik ob vozu, drugi ujamajo le semtertja kakšno besedo, najoddaljenejši pa ne slišijo sploh nič, vendar pa vsi navdušeno poslušajo, stegujejo vratove, napenjajo ušesa... Zenske dajejo otrokom svoje prazne prsi ali jih gugajo, da bi jih potolažile ter bi umolk-nili, da bi tudi one mogle govore dobro slišati.

Nekaj čudnega je, da naposled vendar vsi doumejo, za kaj gre.

Ali si slišal, da so bili Čehi in Slovaki že pred Moskvo, da so jim tam pošteno pre-reševali vampe ter so jo morali popihati nazaj v Sibirijo?"

"Plemstvo bi rado dobilo nazaj svoja vele posestva!"

"V rit naj me pišejo, ne pa posestva..."

"Ali si slišal, Panasjuk, da so v Rusiji usta-novili rdečo armado?"

"Kakšna pa je?"

"Resnično rdeča. Rdeče hlače imajo, rdeče srajce, da, celo rdeče čepice... Rdeči so za-daj, spredaj, zunaj in znotraj. Rdeči so ka-kor kuhan rak!"

"Ne čevkaj neumnosti!"

"Prav zares, govornik je povedal."

"Jaz pa sem slišal, da ni v Moskvi več vo-jakov. Baje so tam sami rdečearmejci."

"Mogoče bomo tudi mi dobili rdeče hlače?"

"Pa tudi stroga disciplina je vpeljana!"

"Večja disciplina nego je pri nas, ni mo-goča! Odkar nas je hotel naš stari našeskatati, hodimo prav vsi kakor da bi nas kdo držal na uzdi! Ko smo korakali skozi vasi, nismo storili nikomur nič žalega. Nihče ni utrpel kakšne škode, nihče ni zavoljo nas jokal!"

Nikakor niso mogli vsega, kar so doumeli in spoznali, kar so doživeli, povedati, a ču-tili in doumeli so, da so s svojimi pohodi po neizmernih stepah, čez neprehodne gore in pragozdove — odrezani od domovine — de-lali nemara v manjšem obsegu isto, kar so tam v Rusiji ustvarjali v velikem, v svetovnem obsegu. Doumeli so, da so tukaj brez vsakršnega političnega vodstva, brez gmot-nih sredstev, brez vsakršne pomoči, nagi, razčepani, sestradani — hodili po istem potu kakor sodrugi v Moskvi. Vse to je vsak zase docela doumel, samo povedati ni tega nihče umel.

Govorniki so govorili do pozne večerne ure. Drobcji njihovih besed so se sestavljali ter so ustvarjali različno sliko in čustvo ne-izmerne sreče ter pripadnosti k tisti veliki stvari, ki jo poznajo pa vendarle ne poznajo, k tisti veliki stvari, ki se imenuje Sovjetska Rusija! Ta zavest je v njihovi notranjosti po-stajala vedno globlja.

Nešteti ognji so razsvetljevali temo, prav tako neštete zvezde so se lesketale nad temo. S svetlobnimi žarki poškopljani dim se tiho dviga. Vojaki v cunjah, ženske v cun-jah, starčki in otroci, ki sedijo okrog ognjev so utrujeni in izčrpani.

Kakor je pobelnel in se razpršil pod zvezd-natim obokom dim, tako se je v globini izčr-panosti raztopilo silno veselje, ki je bilo vz-kipelo v ogromni ljudski množici. V mehki temi, v siju ognjev, v tem neizmernem ljud-skem morju ugašja novi, mehki smehljaj, ugaša ter se potaplja v tihi sen, ki počasi pri-haja...

Ognji so ugasnili. Tiho je. Sinja noč.

(Konec.)

PAR STO LJUDI UTONILO

V zadnji povodnji, ki je zadela kraje ob reki Ohio, je utonilo par sto ljudi. Tisočem je povodenj uničila hiše in vse, kar so imeli v njih. Na tej sliki vidite dva moška, ki sta si zbil zasilni "flos" (splav), na katerem odvažati z njihovim domov kolikor sta mogla oti. Takih prizorov je bilo vse polno.

GLASOVI IZ NAŠEGA GIBANJA

Zbral Charles Pogorelec

Sharon, Pa. — Anton Zidanšek je poslal 2 naročnini; vprašal je tudi za imenik naročnikov v svoji okolici, ker bo obiskal še ostale, katerim je potekla naročnina.

Jerome, Pa. — Joseph Tur-sich je poslal eno naročnino in javil pristop društva št. 503 SNPJ v Prosvetno matico. Prispevalo bo \$2.00 mesečno.

Hatley, Wis. — Louis Tlaker v Wyomingu je bil nekoč zelo agilen zastopnik Proletarca. Zdaj živi na farmi v Wisconsinu. "Proletarac" mu je še vedno pri srcu. Pravi, da mu je žal, ker ne more več storiti zanj. Ponovil je naročnino in naročil koledar. Piše, da to dvojce hoče, čeprav gre vse drugo "na boben"! Daleč od tega itak ni, pravi. Poradi suše so bili prideški zelo pičli, in to se ponavlja že več let. Mizerija je zasidrana najsibo za far-marje kot za industrialne delavce. Kapitalistični sistem nas drži v kleščah vse skupaj. Le čudno, da ta ogromna masa tega ne vidi, pravi Tlaker. Nič čudnega, Lojze! Prelamo Tlaker-jev je med delavstvom, ki bi ga spodbujali in učili.

Parkhill, Pa. — Frank Pod-boy je poslal 2 naročnini in članarino Prosvetni matiči od dr. št. 44 SNPJ in kluba št. 5 JSZ.

Springfield, Ill. — John Goršek st. je poslal 2 naročnini, Joseph Ovca pa 4 ter obračun za poslano koledarje. Klub št. 47 JSZ bo imel domačo zabavo v soboto 13. februarja v Slov. domu, na katero vabí vse prijatelje in somišljenike.

Hermine, Pa. — Tone Zor-nik je naročil še 25 koledarjev ter 5 garnitur knjig Cankarje-ve družbe. Vsega skupaj je do zdaj razpečal 300 koledarjev in 32 garnitur knjig Cankarje-ve družbe. Poslal je tudi 1 naročnino.

Milwaukee, Wis. — Leonard Alpner je poslal obračun za prodane koledarje ter za ogle-se zraven pa priložil tudi 4 naročnine ter naročil še 5 kole-darjev. Milwaškim sodrugom se mora to pot dati priznanje, da so razpečali mnogo več koledarjev kot prejšnja leta.

West Allis, Wis. — Vincenc Pugalj se je zadnji teden zgla-sil v uradu in izročil 5 naroč-nin.

Arma, Kans. — Anton Shu-lar je poslal 4 in pol naročnino in \$4.15 tiskovnemu fondu, ka-tere je na seji Kansaska fede-racije SNPJ nabrala sodružica Bratkovich. Naročil je tudi še en koledar. Pravi, da je moral i svojega prodati. Vsebina koledarja se ljudem zelo dopade. Tonetu smo namignili, da če je prilika prodati še kak izvod, da smo še vedno na razpolago.

Point Marion, Pa. — Anton Zupančič poroča, da bo dru-štvo št. 494 SNPJ še naprej včlanjeno v Prosvetni matiči; poslal je tudi 2 naročnini.

Cleveland, O. — Mladinski odsek kluba št. 27 JSZ je po-slal \$10.00 v tiskovni fond Proletarca. Who said that our young comrades of Cleveland are not wide awake? Keep on with the good work, comrades?

Ameriški družinski koledar. Ako primerjate druge sloven-ske koledarje z našim, boste videli, da je naš ne samo naj-boljši po vsebini in opremi, ampak tudi najcenejši. Kupite vse druge, ako zmorete, in jih na-to primerjajte z našim. Boste videli, da ne pretiravamo, ka-dar pravimo, da se z našim koledarjem ne more primerjati noben drugi jugoslovanski koledar.

"Proletarac." — Imamo pri-reditve — vseposod se vrše. A kaj vidimo? Naši sodrugi agi-tirajo na njih za vse mogoče različne liste — le za "Prole-tarca" nihče ne deluje. Le red-kokdaj se kdo pobriga, da na-roči po 20, morda celo 100 iz-tisov, da jih razdeli bodisi na shodu, veselici, ali od hiše do hiše. Mar ni "Proletarac" vreden po svoji vsebini in obliki toliko, kot vsak drugi delavski list? Torej, če to priznate, storimo zanj vsi, kar nas je, vsaj toliko, kakor storimo za druge liste.

Etbin Kristan pride v Cleveland

Light is good in whatever lamp it is burning.
A rose is beautiful in whatever garden it may bloom.
A star has the same radiance whether it shines from the East or West.
Abdul Baia.

Cleveland, O. — Gornje pravi-lo si je osvojila tudi Cankar-jeva ustanova v Clevelandu.

Več luči! Več znanja! Pa naj to že prihaja iz Chicaga, New Yorka ali Clevelanda. Cankarjeva ustanova, katera deluje na tem, da izda meseč-nik, kulturno revijo "Cankar-jev Glasnik", priredi v nede-ldnega Praporja v Ljubljani, več-letni urednik Proletarca, znan tudi po svojih briljantnih govorih kot soc. poslanec v Beo-gradu pri porajanju mlade Ju-goslavije, osebni prijatelj po-kojnega Ivana Cankarja, o ka-terem bo govoril na ta dan.

Na to pomembno prireditve vabimo vse zavedno delavstvo

velikega Clevelanda in bližnjih krajev, da s tem pripomorete, da se naša ideja čimprej uresni-či. Popoldanski program se prične ob 3. uri. Zvečer bo plesna zabava. Nabavite si vstopnice pri prodajni; stane-jo 30c, pri blagajni 40c.

Napolnimo SND na ta dan do zadnjega kotička; s tem pokažemo našim nasprotni-kom, da napredna misel slo-venskih hlapcev Jernejev živi in da jo hočemo z našim uspe-hom prenesti tudi na naše na-slednike—na novo generacijo.
Joseph Jauch.

Hinavščina, ki je tu-div klerikalnem svetu brez primere!

"Ameriška Domovina", obo-ževalka fašizma, piše na svoji prvi strani v izdaji z dne 27. januarja sledeče:

"Znameniti radio pridigar Rev. Charles Coughlin bo začel borbo proti komunizmu in za propagando pravega krščanstva. V prvem govoru je Rev. Coughlin povedal, da mu je naročil njegov ikof, umrli Most Rev. Gallagher, da naj zopet gre na radio, toda naj pridiga le o krščanskih naukih in se bori proti zlem posledicam komunizma. "Dasi nerad," je dejal Rev. Coughlin, "pa sem s pogumom se vrnil k mikrofону, da izpolnem zadnje želje mojega ikofa, dobrotnika in svetovalca." Sloveči ikof Gallagher mi je dal vse dosedanje in-spiracije, katere je posnel po velikem papežu Leonu XIII., ki je prvi začel borbo za socialno pravico. Stari si-tem je propadel, toda krščanski si-tem ljubezni do bližnjega in brat-ske pomoči še vedno prevladuje," je dejal Rev. Coughlin.

Kako hitro je "Ameriška Domovina" pozabila, da se je Coughlin v prošli volilni kampanji v resnici boril proti "na-šemu demokratskemu pred-sedniku Rooseveltu", ki ga je imenoval baš na svojem zboru v Clevelandu z vsakojakimi lumparskimi imeni, med drugim "lažnjivec", "krivotvo-rec", "vetrnjak" itd. Kar na-enkrat pa je "father" spet le borec proti komunizmu!

Ali ni vse to le komedija, v kateri je Coughlin zaigral, pa skuša zdaj po drugih ovinkih priti nazaj s pomočjo jegulj, kot je na primer "A. D."

Vabilo na maškarnado zabavo "Nade"

Chicago, Ill. — Maškarnado zabave slovenskih naprednih društev v Chicagu so poslednja leta že zelo redka stvar. Mi-slim, da je žensko društvo "Nada" št. 102 SNPJ edino, ki jih še prireja. Letos priredi maškarnado na pustno soboto 6. februarja zvečer v dvorani SNPJ. V gornji bo igral izbo-ren orkester, ki mu prismo med Slovenci Rudmanov orke-ster, spodaj pa bo igral po dol-gem času znani godec Peter Ahačič.

Maškarnade "Nade" slove-po-sebno zaradi daril, ki jih dobe izbrane maske. Sodniki, ki jih društvo pošlje na oder, določi-jo nagrade maskam, ki jih oni smatrajo za najboljše, ali ka-kor pravimo, najbolj "pomen-ljive" in najbolj šaljive. Na-grade so pripravljene za sku-

pine in za posamezne maske.

Za "figure", ki jih lahko predstavljate v maskah, niste v zadregi. Kriza, stavke, naši časopisi, SNPJ, fašizem, Mus-solini, Hitler, itd, so reči, ki jih lahko predstavljate. In potem seveda, "šaljive" maske.

Društvo "Nada" nam jamči večer prijetne zabave, dobro postrežbo, izborno godbo in vsesokoz veselo družbo. Vstop-nice v predprodaji so po 30 centov in po 40 centov pri bla-gajni. V predprodaji jih dobi-te pri katerikoli članici našega društva, ali pa telefonirajte tajnici Minki Aleš, pri kateri jih lahko naročite kolikor ho-čete. — Angela Zaitz.

Vabilo na domačo za-bavo v West Allisu

West Allis, Wis. — Klub št. 180 JSZ priredi v soboto 6. fe-bruarja pri Frank Kralju do-mačo zabavo, na katero ste vabljeni vsi v west-alliški-mil-wauski naselbini. Prične se ob 8. zvečer. Kraljeva dvorana je na Madison in 60th St. Vstop-nina je 50c in za to vsoto bo-ste deležni tudi dobre večerje in kapljice, ki je dobra za grlo. Plesalcem bodo igralo dobro znana Martinškova dekleta.

Zelja pripravljalnega odbo-ra in vseh članov kluba je, da si omenjeni večer rezervirate za poset naše prireditve. Delo, ki ga vrši naš klub, je ogrom-no. Zato potrebujemo vaše naklonjenosti in sodelovanja. Pri-dite, da se boste zabavali med nami in ob enem pomagali k čimboljšemu gmotnemu uspe-hu. Naklonjenost smo priprav-ljeni vračati. Pripravljalni od-bor bo poskrbel, da boste na tej zabavi vsi zadovoljni.

Na svidenje v soboto 6. fe-bruarja.

Veselični odbor.

POPRAVEK

k poročilu Antona Zornika

Naš zastopnik Anton Zornik je imel v prejšnji številki poro-čilo o rezultatu svojega agita-cijskega potovanja. Navedel je, da je poslal na pristojna mesta \$641.49, kar je pravil-no, v listu pa se je primerila pomota v številki, da se glasi le 141.49 namesto \$641.49.

Toneta prosimo, da nam to pomoto oprosti.

Narščanje brezposel-nosti v Nemčiji

V zadnjem decembru je brezposelnost narasla na 281-000, skupno število brezposel-nih pa znaša 1,478,000.

Podpora španskim delavcem

VII. IZKAZ

Berwyn, Ill. Clement Lovišek \$5
Hyota, Pa. Dr. št. 209 SNPJ \$5.
Pierce, W. Va. Po \$1: Walter Fi-jak in Benie Packovski, skupaj \$2. (Poslala Jennie Klevisher.)
Point Marion, Pa. Dr. št. 494 SNPJ \$10; Ant. Zupančič \$3; po \$1: Tony Mlakar, Joe Trino, Jacob Kotar in Jacob Ohlak; po 25c: Mike Mihalek in John Pavlovich; Frank Zerjav 5c, skupaj \$17.55. (Poslal Anton Zupan-čič.)

Bridgeport, O. Po 50c: L. White-horne in Mr. in Mrs. Joe Gilvar jr.; Blaž Cestnik 30c; po 25c: Geo Blaha, Thomas Prošek, Thomas Whitehorne, John Kondare, Tony Kravanja in Joseph Snoy, skupaj \$2.80. (Nabral Joseph Snoy.)

Blaine, O. Po \$1: Dr. št. 333 in dr. št. 155 JSKJ; po 25c: Martin Benčina, John Vitez, Joe Vovko, John W. Zeleznik, Edward Supvan in Joe Hoys, skupaj \$3.50. (Nabral John Vitez.)

Moon Run, Pa. Klub št. 175 JSZ \$20.00.
Chicago, Ill. Rose Sajovec \$2; po \$1: Peter Swolsak, Ludvig Katz in Frank Benčina; Fred Matjaseh 10c, skupaj \$5.10. (Nabral Frank Benčina.)

Milwaukee, Wis. Frank Zajec \$1.
Miami, Fla. Joseph Jereb \$1.00.
Chicago, Ill. Chas. Pogorelec \$2; John Petek \$1.50, skupaj \$3.50.
West Allis, Wis. Klub št. 180 JSZ \$5.00.

Detroit, Mich. Louis Wokač \$2; po 50c: Anton Anžiček, Felix Blatnik, Louis Lapanja; po 25c: Jec Treven, John Rovšek in Anton Kavačev, skupaj \$4.25. (Nabral John Plach-ter.)

Moundsville, W. Va. Frank Andol-šek \$1.00.
Irvin, Pa. Dr. št. 86 SSPZ \$5.00

Nokomis, Ill. Dr. št. 131 SSPZ \$1; Danilla Kmet 25c, skupaj \$1.25. (Po-slala Danilla Kmet.)
Skupaj v tem izkazu \$82.95; prej-šnji izkaz \$1,101.19, skupaj \$1,184-14.

KNJIGE CANKARJEVE DRUŽBE

ZA LETO 1937

ŠTIRI LEPE KNJIGE SAMO \$1.25

V zalogi imamo še nekaj knjig Cankarjeve družbe za leto 1936—
PET knjig — 597 strani — \$1.40.

OBE SKUPINI SKUPAJ (devet knjig) \$2.50

AMERIŠKI DRUŽINSKI KOLEDAR za leto 1937 je knjiga, ki je dobila splošno priznanje kritikov in čitajoče publike. Če ga še nimate, naročite si ga. Stane vezan v platno 75 centov.

"CRADLE OF LIFE" je najnovejša knjiga pisatelja Louis Adamiča. Stane \$2.50. V zalogi imamo tudi druge Adamičeve knjige, kot "Dynamite", "Laughing in the Jungle", "Grandsons", in v slovenskem prevodu "Smeh v džungli". Naročite si te knjige iz naše knjigarne. Vredne so, da jih čitate, ob enem je tako priznanje pisate-lju tudi gmotne vrednosti, kajti od same slave ne more nihče živeti.

Veliko se prošlih par let piše o Ivanu Cankarju. Naročite si knjige, ki jih je napisal. V Zed. državah jih širi knjigarna Proletarca. Nihče ne more širiti idej velikega po-kojnega pisatelja Ivana Cankarja bolj kot njegove knjige.

Največja slovenska knjigarna v Ameriki je KNJIGARNA PROLETARCA. Kadar naročate bodisi slovenske ali angleške knjige, obrnite se nanjo.

PROLETAREC, 2301 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Problemi revolucionarnega socializma

Spisal Haim Kantorovitch. — Prevel Anton Garden.

(Nadaljevanje.)

Po mišljenju marksistov mora kapitalizem doseči točko, s katere nadaljnji razvoj ni več mogoč. Kadar doseže svoj višek, se mora pričeti nagibavati navzdol. Kadar doseže svoj višek, bodo dosegle svoj višek tudi vse resnične reforme v prilog delovnim masam. Na tej stopnji razvoja so reforme že mogoče, toda namen teh reform je, da se zaustavi propadanje kapitalizma. Da te reforme do neke mere lahko koristijo masam, je resnica, toda po svoji naravi ne morejo biti trajne, ker se propadanje kapitalizma ne more umetno ustaviti. Ekonomski, politični in družinski, ki mogoče niso socialisti ali radikale, se strinjajo v tem, in to ne glede na pletirane desničarskih socialistov, da je kapitalizem že prišel v stadij svojega zatonevanja.

Socialdemokrat proti socialdemokratu

Da postane vprašanje še jasnejše, citiramo nekega "novega" socialdemokrata. Pred par leti nam je ta socialdemokrat svetoval, naj vržemo Marxov "Kapital" na smetišče zgodovine in prenehamo z vso neumnostjo o razrednem boju. Takrat je pri njem imel več priložnosti profesor Carver (ameriški vodilni eksponent klasične kapitalistične ekonomije — prev.) kakor pa Marx. Sedaj je on najprominentnejši vodja najnovejših socialdemokratov (ameriške sorte) in glavni borilec proti militantnim socialistom. V mislih imam Abrahama Cahana (urednika židovskega dnevnika Forwarda — prev.).

Abraham Cahana, kot izgleda, dela razliko med dvema vrstama socializma: med stari in novim. Stari je Marxov socializem. Marx, pravi Cahana, je verjel v revolucijo, ker za socializem ni videl druge poti. Ena stvar pa je, katere Marx ni predvidel. Razvoj kapitalizma je povzročil tudi razvoj delavskega gibanja. Ko se je delavsko gibanje razvilo, je sprevidelo, da ne more čakati revolucije. Prisiljeno se je bilo boriti za socialno zakonodajo danes; za minimalno plačo, brezposelnostno zavarovanje, socialno zaščito, pravico do kolektivnega pogajanja itd. To je prav tisto, za kar se danes bori Roosevelt, pravi Cahana in vprašuje, ako se kdo dvomi v sorodnost Rooseveltovih idej s socializmom.

Tukaj imate! Glavni vodja nove ameriške socialne demokracije je zelo odkritosrčen. Njegova socialna demokracija obstoji v tem, da se Marx umakne Rooseveltu. Mogoče bo kdo izmed čitateljev rekel: Toda on tega ne more resna misliti. Kako more kdo resno trditi, da Marx ni predvidel

razvoja delavskega gibanja, ko je vendar polagal vse svoje upanje na ta razvoj? Cahana se je moral šaliti! Ne. Ne glede kako smešno se sliši te vrste "teoriziranje", se avtor te teorije ni šalil. Citiram iz dolgega in zelo resnega članka, ki je polemika proti "vsem vrstam anti-Rooseveltovih socialistov" pod naslovom "The Decision of the Supreme Court Seen Through Socialist Eyes (Odluk vrhovnega sodišča v očeh socialistov)" — Forward, zapadna izdaja, 8. junija 1935.

Problem, katerega Cahana razglablja, je, poleg njegovih osebnih simpatij do Roosevelta, staro vprašanje reforme in revolucije z eno samo razliko. V tradicionalni literaturi socialne demokracije je bil ta problem vedno: reforma in revolucija. Za Cahana je reforma ali revolucija.

Tradicionalni in na splošno veljavni nazor o reformi in revoluciji je formuliral Karl Kautsky (pred vojno) v sledečih besedah:

"So nekateri socialisti," je pisal Kautsky, "ki, ako ne pride revolucija o napovedanem času, ne zapovedajo, da je industrijski razvoj mogoče spremeniti formo in karakter prihajajoče revolucije od onega, kar bi pričakovali na podlagi izkušenj prejšnjih kapitalističnih revolucij. Ker se to ne zgodi, takoj pridejo do zaključka — pod drugimi razmerami — da revolucije ni pričakovati, da je nepotrebna in celo škodljiva.

"Na eni strani smatrajo, da bo raztegnitev že dosegljih pridobitev — delavska zakonodaja, strokovne unije, združništvo — zadostovala, da bo kapitalistični razred izrinjen od lepe mirno razlaščen, brez politične revolucije in brez spremembe vladne moči. Ta teorija o gradualni rasti v novo državo ni nič drugega kakor 'moderna forma starega antipolitičnega utopizma in prouidizma.'" (The Road to Power, str. 9-10.)

Primerjajte Cahana in Kautskyja, potem pa rešite vprašanje, katerega so dvignili desničarski sodrugi. Kdo je izdal principe soc. demokracije?

"...ne razpravljamo o vprašanju, ali je delavska zakonodaja in slične postavbe v interesu proletariata, unij in združenj potrebna in koristna ali ne. O tem ni med nami nobene razlike. Sporno vprašanje je domneva, da bo izkoriščevalski razred, ki kontrolira moč države, dovolil razvoj teh faktorjev, ki bi pomenili odpravo kapitalistične opresije, ne da bi se polne uporabe z vsemi sredstvi, ki so mu na razpolago, in da bo njegova odprava mogoča le skozi odločilno bitko." (The Road to Power, str. 101-102.)

ran iz zelo slabega in nerodnega angleškega preveda. Kjer to pišem, ne morem dobiti roke originala. H. K.)

Socialna revolucija

Bistvo socialne revolucije je transferiranje politične moči od enega razreda do drugega. Brez popolne preemstitve te moči ni v resnici mogoča nobena radikalna transformacija družbe. Kako se bo to transferiranje moči izvršilo? Revolucionarji pred Marxom so imeli zelo definitiven odgovor na to vprašanje: Dobro organizirana in dobro oborožena manjšina bo iniciirala nepričakovano oboroženo vstajo, osvobodila državo in revolucije bo konec. Marx, Engels in vsi drugi marksisti od Kautskyja do Lenina so se vneto borili proti temu nazoru. "Mi smo revolucionarna stranka, toda ne revolucionarji delujoča stranka," je izjavil Kautsky. Tega stališča so se oprijeli vsi marksisti.

(Dalje prihodnjič.)

Pet knjig Cankarjeve družbe za vsoto \$1.25 je najcenejša kupčija, ki jo morete skleniti

DELO KLUBA ŠT. 1 J. S. Z. V PROŠLEM LETU BILO USPEŠNO

Chicago, Ill. — Seja kluba št. 1 JSZ meseca januarja je bila važna iz mnogih ozirov. Izvoliti smo morali zaradi odhoda s. John Raka v Pennsilvanijo novega tajnika, določiti datum za naše prihodnje priredbe, razpravljati in sklepati o priporočilih in poročilih klubovih odbornikov ter odbora v celoti in izvršiti obilico drugega potrebnega dela, ki se je nakupičilo, kajti meseca decembra nismo imeli seje.

Prejšnji tajnik John Rak je pripravil o aktivnostih kluba v prošlem letu obširno poročilo, ki bo priročeno v "Proletarcu". Iz podatkov, ki jih je spisal, je razvidno, da je imel naš klub ob koncu decembra 92 članov in članic, ali 15 manj kakor pred letom. Ako se upošteva, da je bil zanešen notranji spor, ki je trajal v socialistični stranki, tudi v naš klub, in da so nekateri odstopili vsled krize, tedaj nazadovanje v članstvu ni veliko.

Klub ima zdaj sledeče odseke: dramski, pevski zbor, Rdeči Sokolčiči, prosvetni odsek in Social Study Club. Več bo razvidno iz Rakovega poročila.

Predavanj je bilo lani v našem klubu osem in imel je tekom leta deset prireditev. Dohodkov je imel v letu 1936 \$4.303,10, prenosa je bilo (31. decembra 1935) \$572,61, stroškov tekom leta \$4.705,93, v blagajni 31. dec. 1936 pa je nam ostalo \$269,78. Ostala klubova imovina je večinoma v delnicah Slovenskega delavskega centra.

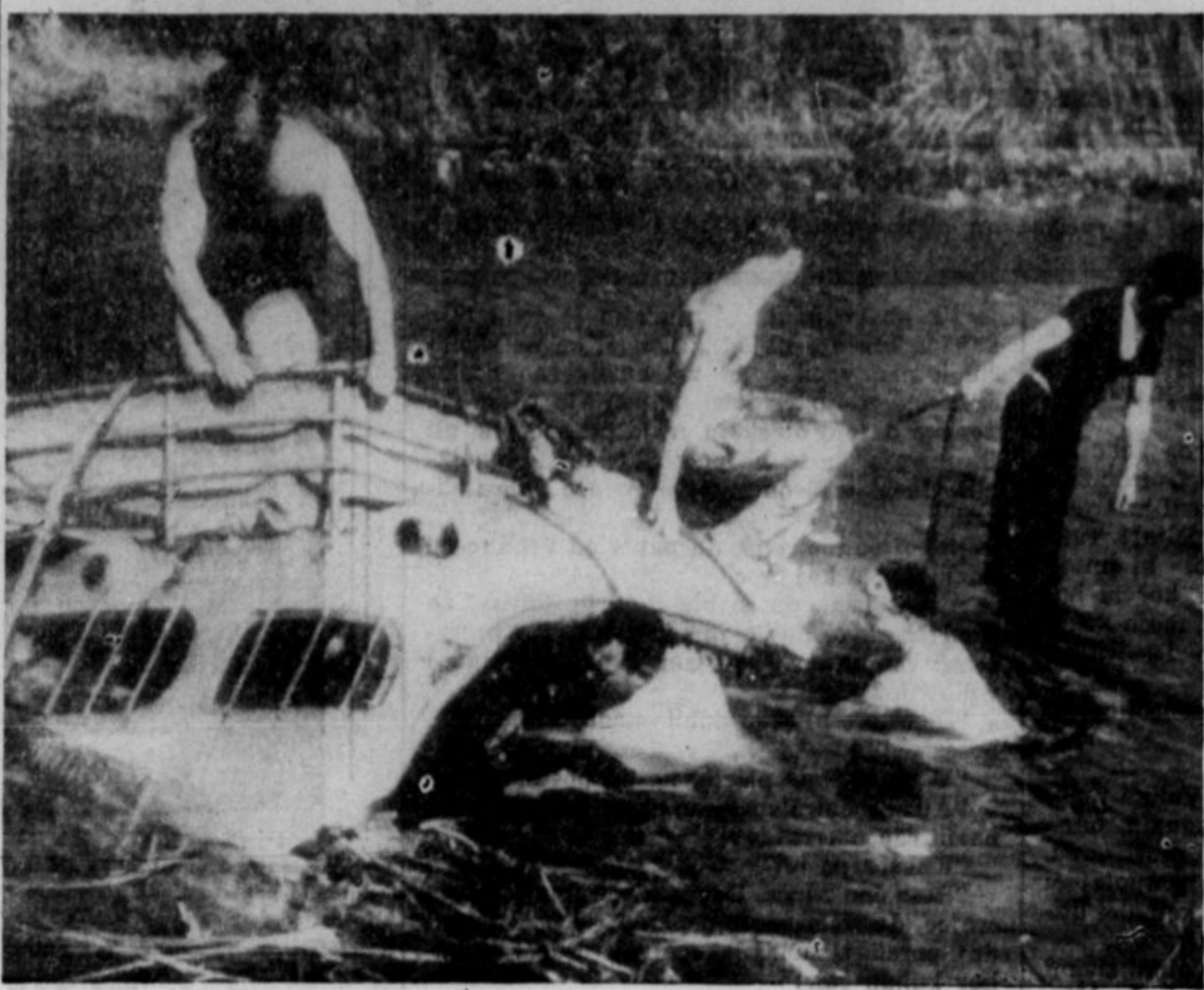
Tajnik Rak je priredil tudi izkaz, iz katerega je razvidno, koliko je kdo prodal vstopnic za različne klubove prireditve. Člani, ki niso bili na seji, ga lahko dobe v uradu Proletarca, ravno tako finančna poročila.

Prošli seji je predsedoval Filip Godina. Bilo je sklenjeno, da bomo imeli v bodoči sezoni šest večjih prireditev v korist kluba, Proletarca in v korist drugih naših aktivnosti.

Frank Alesh je poročal, da je pridobil pevski zbor "Sava" precej mladih moči in tudi starejše se vaj bolj redno udeležujejo.

O delu v okrajni organizaciji stranke je poročal njen tajnik Arthur McDowell in o sklepih okrajne eksekutive Anton Garden. McDowell je apeliral na člane za sodelovanje v kampanji za organiziranje delavcev v unije, v kateri bi morali biti aktivni kolikor mogoče vsi socialisti.

ZIVLJENJA REVNIH LJUDI NAJCENEJŠA STVAR

V Floridi je neki avtobus zavozil v globok kanal tik ceste in potopil blizu dvajset potnikov. Le malo se jih je rešilo. Avtobus je bil skoro ves pod vodo, kot vidite na tej sliki. V avtobusih ali omnibusih se vozijo le revni ljudje. Kadar se dogajajo nesreče in poostreni, zahtevajo bogataši kongresne preiskave in poostrene regulacije. Tudi na potniških vlakih so bile nesreče pred leti jako pogoste. Bogataši pa so si izposlovali varnostne naredbe, izboljšani sistem za promet na progah.

in pa močno zgrajene pullman vagone, v katerih ni bil lani, niti predlanskem, ubit niti eden potnik. Avtobuse operira navadno en sam voznik, ki je konduktor ob enem, pospravljati mora potnikom prtljago in ob enem mora biti tudi mehanik, da izvrši na avtobusu vsa potrebna popravila, ako se kdaj pokvari na potu. Pravijo, da je bil voznik tega avtobusa preko mere utrujen, pa je izgubil kontrola nad volanom. Kompanija naobratno trdi, da se je snelo kolo, pa je bus hipoma zdrknil v kanal.

RAZNOTEROSTI

Bridgeport, O. — Dne 19. januarja so se tu spet začele povodnji. Reka Ohio je izredno narasla in poplavlila vse nižine ob obrežjih. Tod njene sile to pot nismo čutili toliko kakor v drugih krajih njenih nižin, a strahu je bilo vendarle veliko.

Kadar reka doseže višino 34 čevljev, je že nekaj, ponekod pa je bila še veliko višja. Dne 23. jan. je bila že nad 43 čevljev visoko in je še zmerom narasčala. Deževje je trajalo naprej in naprej in vsi potoki so šumeli kakor pritajen grom. Reka je tu končno narasla na 48 in 7 desetink čevlja. To je bilo 26. jan.

Vse nižinske krajine so bile pod vodo. Otok med Whellington in Bridgeportom z 10.000 prebivalci je bil ves pod vodo. Naši in drugi ljudje so hiteli spravljati vse premičnine na varno ko hitro so mogli in so pomagali drug drugemu. To je veliko zaleglo, da škoda ni bila velika, pa tudi povodenj, kar se teh krajev v splošnem tiče, ni bila tako katastrofalna kakor zadnjič. Kleti so bile vse zalite in ponekod je dosegla voda celo prvo nadstropje. Rok Fr. Vočko je bil vsled povodnji zelo prizadet in tudi mnogi drugi rojaki. Zadnjega marca je povodenj tod dosegla višino nad 55 čevljev in drla toliko, da je povzročila ogromno škodo.

Danes, 28. januarja, ko to pišem, je voda narasla že toliko, kot lani marca meseca, ko je vodna katastrofa najbolj razgrajala. Omenjenega (28. jan.) je začela voda že upadati in obrat je bil znova povečan. Skoro teden dni smo bili odrezani od prometa. Nikake pošte nismo prejeli. Na primer, pismo, ki mi je bilo poslano iz Chicaga dne 22. jan., sem prejel šele po teden dni. Pisma, poslana iz Clevelanda dne 21. jan., sem tudi šele danes prejeli. Ko to pišem, je vodna globina padla na 33 čevljev. A deževalo je neprestano in vreme je bilo toplo. Dosedaj beleži zgodovina v teh krajih največje poplave v mesecih marec in april. Do teh dveh je še daleč. Če se bodo vremenski toki ravnali po starih običajih, tedaj najhujše šele pride. Upamo, da so se povodnji letos že pozimi znosile in da ne bodo nagajale naprej in naprej tudi skozi naslednje mesece.

Grozot, ki jih je povzročila poplava od nas naprej proti Cincinnatiju, ne bom opisaval, ker ste jih čuli po radiu in čitali v dnevnikih. Rečem le, da je bila to grozovita katastrofa za te kraje, kakršne zgodovina še ne pomni. Vsi, ki nismo bili

prizadeti, se lahko štejemo srečnim, bodisi mi, ki živimo dovolj visoko na obrežjih, in posebno še oni, ki povodnji niso še nikoli direktno prizadeli. Dasiravno živimo tu v pasu, ki je povodnjim zmerom izpostavljen, se štejemo srečnim, da nam ni bilo treba živeti v takih grozotah kakor so morali tisoč in tisoč drugih ljudi. Povodnji smo tod več ali manj navajeni. Ko hitro kleti izčistimo blata in vodne navlake, ter blata okrog poslopj in z vrtov, pa bomo na nesrečo že kako pozabili. Težje bo kajpada onim, ki jim je voda uničila ves trud, ki so ga vložili v svoje domačije, in vse prihranke.

Ko to pišem, so časopisi poročali, da Roosevelt ni pri volji sprejeti Lewisovo sugestijo za direktno posredovanje v avtni stavki, ki je pred nekaj tedni nastala pri General Motors. Vsem nam je znano, kako zelo se je John L. Lewis trudil, da je bil Roosevelt izvoljen za prezidenta. Zmagal je. Zdaj bi Lewis rad, da Roosevelt ne bi cinal, ampak rekel — sem z vami — ali pa proti vam! In danes?

Komentirajte sami!

Ni še dolgo tega, ko me je neka oseba nahrnila, da sem pisal dopise proti Rooseveltu. Resnica je, da sem pisal proti stranki, ki jo Roosevelt zastopa, in ne bo dolgo, ko bodo ljudje spoznali, da neglede, kako dobrega ljudskega prijatelja izvolijo, ne bo nič koristilo, ker so in morajo biti v prvi vrsti demokrati ali republikanci in s tem služabniki privatnih interesov. Nanje se ne moremo zanašati, pa čeprav iskreno žele koristiti tudi revnim ljudem. Njihove stranke niso njihove stranke, ampak kapitalistične.

FENCL'S

RESTAVRACIJA IN KAVARNA

2609 So. Lawndale Ave. Chicago, Ill.

Tel. Crawford 1352

Prisna in okusna domača jedila. Ceno zmerno. Postrežba točna.

ZA LICNE TISKOVINE VSEH VRST PO ZMERNIH CENAH SE VEDNO OBRNITE NA UNIJSKO TISKARNO

Adria Printing Co.

1838 N. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Tel. Lincoln 4700

PROLETAREC SE TISKA PRI NAS.

Ako John L. Lewis te resnice še ni spoznal, in če je še niso zapopadli drugi delavski voditelji, — tedaj dvomim, da bodo sploh kdaj spregledali.

Kaj bo šele, ko začno organizirani delavci pod Lewisovim vodstvom s ofenzivo na jeklarski trust! Oborožen je do zob in izmed vseh ameriških trustov najmočnejši in najboljše organiziran. V sporu unije avtnih delavcev smo čitali, kako z veseljem so listi poročali, da je predsednik Roosevelt osvrknil Lewisa, češ, da dregra v gadje gnezdo po nepotrebnem in brez pravega vzroka. "Lewis je doigran!" so vzklikali kapitalistični listi, in General Motors je to trditve naglasila z drago plačanimi "članki" po vsi Ameriki.

Ako ta boj ne odpre delavstvu oči, potem je vsak nadaljni nauk zaman.

Članstvo kluba št. 11 JSZ opozarjam, da se gotovo udeležijo njegove seje v nedeljo 21. februarja, katero poseti tudi naš znani srbski sodrug Peter Kokotovich iz Chicaga, če bo omenjene dni še v naših krajih. Njegova družba ga pošilja na instaliranje strojev iz enega kraja v drugega tako naglo, da "Pit" nikoli ne ve, ali bo naslednji teden še v kraju, kamor ga je poslala. Ampak če količkar mogoče, bo med nami, in bodite uverjeni, da boste v njemu spoznali prvovrstnega oratorja. Na dnevnem redu bomo imeli tudi par drugih zelo važnih stvari, torej pridite vsi!

Joseph Snoy.

Naš novi pomožni upravnik

Ta teden je pričel delati v našem uradu mladi Joseph Drasler iz Forest Cityja, Pa. Rojen je bil v omenjenem mestu. Več o njemu je na angleški strani. S. Drasler je član kluba št. 10 JSZ, ima skušnje v agitaciji, v pisarniškem delu in v dopisovanju. Uverjeni smo, da smo dobili z njim zelo dobro moč in da je vreden naslednik John Raka.

Prireditve unije uslužbencev SNPJ

Chicago, Ill. — Unija uslužbencev SNPJ priredi v korist organizacije v soboto 20. februarja v dvorani SNPJ zabavo, na katero vabi vse, ki so člani ali ki simpatizirajo z unijskim gibanjem.

Naročite knjige iz Proletarceve knjižarne.

Dr. John J. Zavertnik

PHYSICIAN AND SURGEON

OFFICE HOURS: At 3724 W. 26th Street 1:30—3:30; 4:30—8:30 Dajly

Tel. Crawford 2212

At 1858 W. Cermak Rd. 4:30—6:00 p. m. Dajly

Tel. Canal 1100

Wednesday and Sunday by appointments only

Residence Tel.: Crawford 8440

If no answer — Call Austin 5700

PRISTOPAJTE K

SLOVENSKI NARODNI PODPORNİ JEDNOTI

NAROCITE SI DNEVNIK

"PROSVETA"

Stane za celo leto \$6.00, pol leta \$3.00

Ustanovljajte nova društva. Deset članov(ice) je treba za novo društvo. Naslov za listi za tajništvo je:

2657 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL.

ANGELO CERKVENIK: "DVOJNIK" ZGODBA VOJNEGA UJETNIKA

Nadaljevanje.) VIII. 3. januarja 1918. sta pred predmestno vilo stopila v avto vojaški polkovni zdravnik dr. Schacht in neki bradat nadlovec.

no skušal zbežati čez mejo takšen in takšen... V uho me piši! sem rekel, ko je stotnik razlagal, kako moram nanj paziti.

Na postaji sta se poslovila. Dr. Schacht je stal na peronu, dokler se ni začel pomikati vlak proti severu.

— Pa kako pri hudcu te je moglo zadeti? — S polkovnikom sva šla s hriba v dolino, proti strelskim jarkom.

Nadlovce je ponudil stotniku svoje papirje. Nadlovce cesarskih strelcev št. I. Schmiedinger Ernst.

— Ne boš se vrnil? — Ostal bom doma. — Pa žandarji? — Zaradi mene ne bo nobeden avanziral!

Nadlovce je sedel v kót od delca III. razreda. Ozrl se je po sopotnikih. Večina se je peljala na dopust.

Schwarz iz naše vasi — saj ga poznaš — je prav tako storil. Poveljnik je besnel, Schwarz pa se najbrže smeje.

— Preklete kljuse, ali je to vlak? Vozi, kakor da bi se mu sanjalo!

Kako se je zakrohotal tisti, ki je bil vsa zgodbo o Schwarzu povedal!

Voz je stopil častnik: — Objave! Vsi so mu pomolili pod nos objave, tudi bradati nadlovec.

— Zato se nisem ženil, vidiš! Bil sem menda pregrd! Nobena me ni marala.

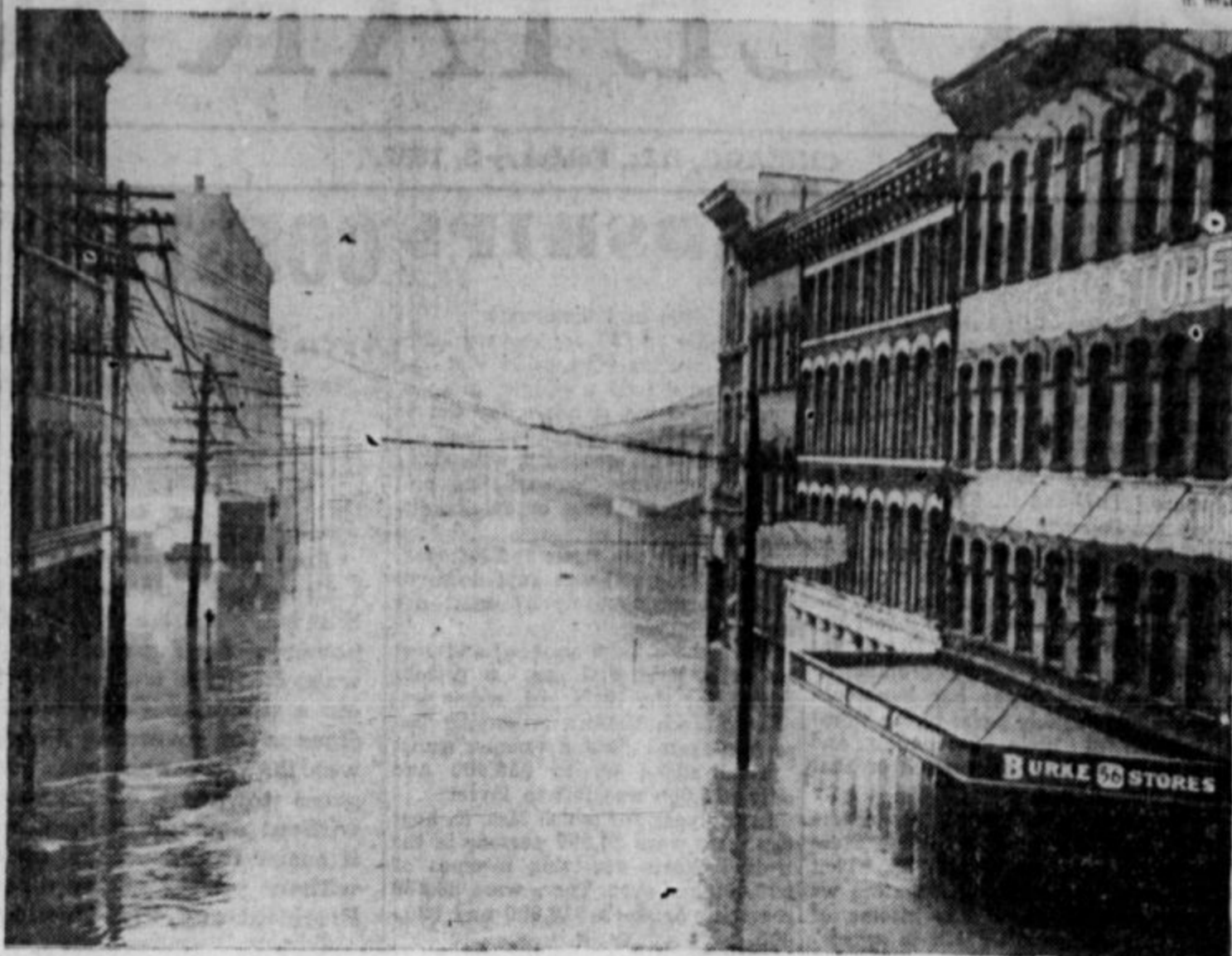
— So skopi! V Bereniniju je trepetala sleherni žilica. V vozu je bilo mrzlo, njega pa je obilval pot.

— Še bolj bi me grela ti, ptičica moja! se ji je prilizoval nekdo drugi. — Ze štiri mesece nisem videl nobene poštene ženske.

— Tudi k nam na fronto je prišlo povelje. Da bo nedvomno.

— Najmanj toliko, kolikor tvoje junaštvo, gobec! mu je zasolila. — Devičica, sedi mi na kolenu!

VODA DO PRVEGA NADSTROPJA

Mesto Cincinnati v Ohio je bilo v zadnji povodnji skem hladu. Na sliki je ulica v trgovskem delu mesta. eno najbolj prizadetih. Tisoče in tisoče ljudi je moralo bežati iz stanovanj in živeti na prostem v dežju in zimskem hladu.

SLOVENSKI DELAVSKI CENTER

V petek 29. januarja se je vršil drugi redni občni zbor Slovenskega delavskega centra. Poslepje, ki je danes dom raznih naših ustanov, klubov, publikacij in ob enem center družabnega kluba, je v naši posesti dobro leto.

Naša vloga v stavbinskem društvu znaša \$6,500, nova vloga v istemu stavbinskem društvu pa \$568,82. Obroke stavbinskemu društvu redno odplačujemo.

Dohodki skozi celo leto so znašali \$5,351.58. Dohodki dvorane so bili \$579.45, najemina uradov \$385.00, vplačila na delnice \$676.00, družabni klub je prispeval za predelavo \$994.24, za opremo, ki smo jo dobili s poslojem a je nismo rabili, smo dobili \$142.93, dolga nam je bilo odpisane \$2-100.00, klub št. 1 je nam posodil \$100, od Millard in Ogden National banke, ki sta v likvidaciji, smo prejeli \$48.12, ostala vsota pa se nanaša na razne druge male dohodke.

Eden naših najstarejših delničarjev je Mike Keber. Ima že nad 80 let. Prošlo jesen je prišel v Chicago in prispeval svoje delež, ki ga ima v Centru, klubu št. 1.

Za predelavo in popravila, kot že omenjeno, smo lani potrošili \$1,636.63, za elektriko \$101.97, za plin \$8.68, za premog \$140.40, za nakup raznega orodja in drugih hišnih potrebščin \$168.99, za kuhinjsko posodo \$96.17, za čiščenje in drugo oskrbo poslopja \$244.89, Jugoslovanskemu stavbinskemu in posojilnemu društvu smo dali na glavnico in obresti \$2,993.57, za davke \$116.08, ostale vsote pa se nanašajo na razne druge izdatke.

Prošlo leto so si ogledali naš Center mnogi rojaki, ki so prišli bodisi na obisk v Chicago, ali pa potovaleci skozi Chicago v druge kraje.

Gotovina dne 31. dec. je znašala \$71.75. Dolžni smo za davke \$95.02, klubu št. 1 \$100, dalje vsoto za ledenico in shrambo v dvorani, \$6,800 stavbinskemu društvu, in pa kapital, ki je bil plačan za delnice.

Iz vseh poročil je bilo razvidno, da je nam bil ta Center resnično potreben, in da ga pridno upotrebljavamo v namene, radi katerih smo si ga zgradili. Glavna naša skrb, kar se Centra tiče, je, kako zmagovati obligacije A z združenimi močmi in s sodelovanjem bomo to breme zmagovali, kakor smo ga lani

Frank Zaitz, tajnik.

SPOROČILA IN NASVETI NOVEGA TAJNIKA KLUBA ŠT. 1 J. S. Z.

Chicago, Ill. — Na prošli seji kluba št. 1 JSZ sem spet prevzel tajniške posle. Članarino, vstopnice in vse kar se tiče kluba, lahko obračunate pri meni na domu, ali pa na sejah kluba, ki se vrše vsak četrty petek v mesecu.

Če člani vstopnic dolgo ne poravnajo, je točne podatke mogoče dati šele mesece pozneje. V nedeľjo 28. februarja je prireditelj kluba št. 1 v korist našega glasila "Proletarca".

Skušal bom — ako le mogoče — biti vsako nedeljo od 10. do 12. opoldne v Slovenskem delavskem centru, kjer bodo lahko poravnali svoje obveznosti tisti, ki ne morejo priti na moj dom ali na sejo kluba.

Poleg na svoje (klubove) smo vabljeni na razne strankine prireditve. Dne 6. feb. se vrši plesna zabava na 1241 N. California Ave., katere prebivalci je namenjen obrambnemu skladu Ferrera in Salletta.

OUR FALCON CORNER

Are you a Red Falcon? If not, why not join now? Any boy or girl can join just by coming to the Slovene Labor Center, 2301 So. Lawndale Avenue, any Saturday morning at ten o'clock.

My whole makes the world, and yet lives by hire. Answer: LABOR.

Plans are being made for one of the biggest and best council fires that we have ever had. This council will be held on Saturday, Feb. 13, at 7 P. M. at the Slovene Labor Center and will be held to celebrate the second anniversary of the Tom Mooney Flight Three.

THE MONTHLY RENT Thy sheared the lamb twelve times a year, To get some money to buy some beer; The lamb thought this was extremely queer — Poor little snow-white lamb! — OLD SONG.

Here is another poem from the Falcon Call.

The Workers The workers work so very hard, And do as they are told, While bosses sit around the place And their hands they fold.

"God tempers the wind to the shorn lamb," said the deacon. "I will shut the gate of the field so as to keep him warm," said the philanthropist.

They do not like workers to ask "Please, can't I have a raise?" But what's the good asking, For it never, never pays.

"If you give me the tags of wool," said the charity capper, "I'll let the poor creature have half."

But when the Socialist Banner is raised above our heads, Workers won't have to worry then About their daily bread.

"The lambs we have always with us," said the wool broker. "Lambs must always be shorn," said the business man; "Hand me the shears."

Notes from the Red Falcon meeting held on January the twenty-third: Our guide, Anne Beniger, read us part of an interesting play, written by Mary Jug... A letter, received by our Mitzl Owen from our former guide, Frances L. Rak, was read... Our council fire, was discussed... Bobby Skavich, our new Sergeant-at-Arms, is doing a fine job of keeping order during our meetings.

"His condition is improving," said the land owner, "for his fleece will be longer next year."

Con You Guess This Word? My first is in LIVE but isn't in DIE, My second is in APPLE but isn't in PIE, My third is in BALL and also in BAT, My fourth is in DOG but isn't in CAT, My fifth is in BURN and also in FIRE.

"But I intend," said the radical, "to stop this shearing." The others united to throw him out; then they divided the wool. — Bolton Hall.

We'll write about our January 30 meeting in this column next week. All we'll say now is that those who were absent certainly missed a very lively and instructive session. Donald Lotrich gave a very fine talk, and we hope that he'll come to us again soon. Mrs. Turpin of the Falcon committee also visited us.

Don't forget that you are welcome to contribute to this column. Address all your letters to: Irene Svetlick, 2335 South Lawndale Avenue, Chicago.

So, until next week, Friendship! Falcon Editors.

pa se ga drega v časopisu, da je potem ves iz sebe, kakor pravi jager, kadar zajca ne zadene.

Ampak v srdu gospodov, ki urejujejo in pišejo v "A. D.", se očitno zrcali njihov fašistični duh. Kaj pa je zabavljanje proti ljudstvu v Španiji, katero se bori zoper fašizem, drugega kakor pomoč fašizmu? Čemu toliko krčanja, da "rdeči mesarji v Španiji" more duhovniki in nune? Kdo pa je pomoril v Španiji 100,000 žensk in otrok? Kdo ruši cerkve v Madridu? Ej, gospod Jager, še boste morali "jagati"!

Ceprav je tu le malo ljudi, ki bi gospodom roke poljubljali, jim (gospodom) vseeno ni sile. V enem mesecu nakolektajo za maše, cerkve, za papeža, razne zavode itd. več, kot pa bomo mi za Spance, katere mrcvari fašizem, za Cankarjevo ustanovo in za Prosvetno matico. Gospodje imajo poleg kolekt še dohodke z mašami, kar tudi pomeni tisoče dolarjev vsako leto samo med slovenskimi duhovniki, katerih je menda kakih sto.

Ako jim bi bilo (gospodom, Lojzete in Jaku) res hudo za "nabrane tisočake", ki smo jih prispevali v pomoč trpečemu španskemu ljudstvu, čemu se ti gospodje niso nikoli zavzeli za tisočake, ki so jih nam porabale banke, real estate pijavke, in tisočeri drugi goljufi? Mar ne vedo, da je bilo ameriško ljudstvo v tej krizi oropano? Mar so tisti, ki so ga okradli, "rdečkarji"? Mar mislite, da nas boste tako vlekli za nos? Mj nič ne vpijemo, "kam gre denar"? katerega ovčice prispevajo za cerkve, papeža itd., in tudi vam se ni treba usajati, kadar mi prispevamo v res koristne namene.

Mi, ki ne potrebujemo "pastirjev", ker nismo "ovce", da jih bi gospodje strigli, verjamemo v nauk, da kdor ne dela, in če je za delo sposoben, naj tudi ne je. Gospod Jager ne bi jedel, če bi to pravilo veljalo. Zato pa je tako hud na delavsko gibanje, ker ve, da če zmagamo mi, bo moral za svoje preživljanje kaj delati, ne pa uganjati otročarije v "A. D."

Če bi bili mi tako slabi, mar bi mogli zgraditi tako veliko organizacijo, kakor je SNPJ, in časopise, ki jih imamo? In pa druge naše ustanove, kot so na primer naši domovi? V ste mislili, da smo vsi sami bedaki, da bomo dajali za cerkev in maše, naročali "A. D." in spali. Pa ne spimo, zato se tako ljutite! — Stara korenina.

Najbolj se gospodje trudijo dokazati, da smo — Jezus, Jezus — proti veri, da preklinjamo Boga in da smo sploh zrel naravnost za v pekel! Boljševiki, rdečkarji, "španski komunisti" in druga slična imena so nam dali, ne da bi šli h krstu zanje.

Kaj smo se v tem špasu naučili Slovenci v Clevelandu? To, da je "A. D." fašistično gnezdo. To je vidno, kakor beli dan, pa čeprav je zadnjič pozabljala zoper fašizem.

zdej običaj, da streljajo politične jetnike v hrbet. Na tej prireditvi bodo predvajane tudi pevске točke.

V torek 9. februarja bo shod v Showell Hall, 55. cesta in Blackstone ulica. Govornik bo Norman Thomas.

V sredo 10. feb. je banket v počast s. Roy Burtu in Frank N. Tragerju, novima tajnikoma soc. stranke, na katerem bo glavni govornik Norman Thomas. Vršil se bo v dvorani Workers Lyceum, 2733 Hirsch Blvd, Vstornice so po \$1. Nabavite si jih pri s. A. Gardnu.

V soboto 20. februarja bo soc. postojanka 7. kongresnega distrikta imela Bunco and Raffle Party. Vrši se na 1241 N. California Ave.

Naša okrajna organizacija zbira takozvani sustaining (vzdrževalni) sklad. Našemu klubu je določila vsoto \$10 mesečno. Klub je sklenil prispevati \$2 mesečno iz blagajne, ostalo pa se bo skušalo zbrati med posameznimi člani. Nekateri so se obvezali prispevati po \$1 mesečno. Če je še komu mogoče prispevati kak kvoder na mesec ali več, naj ga izroči A. Gardnu, ki bo sprejeto vsoto oddal na pristojnem mestu.

Vzrok, da poročam o teh aktivnostih, ki so izven področja našega kluba, je ker je že večkrat kdo izmed članov omenil, da se jih bi udeleževal, ako bi bil obveščen in bi se tako seznanil z delom celotne organizacije soc. stranke v čikaškem okraju.

Prošla volilna kampanja za izvolitev predsednika Zed. drž. je zdaj pozabljena. Ampak mi imamo drugo kampanjo, ki je važnejša, in sicer graditev našega gibanja v področju klubov JSZ in socialistične stranke.

Torej — sodrugi in sodružice — lotimo se tega dela s čimvečjo vneto! Več članov kluba, več naročnikov "Proletarca" in več aktivnosti v našem Slovenskem delavskem centru! Justin Zajc, tajnik kluba št. 1 JSZ.

Iz našega nad vse "slavnega" Clevelanda

Cleveland, O. — Od tu imamo veliko poročati — ne sicer kaj bogzna resnega, ampak mnogo smešnega. Naš kaplan Jager ga lomi, da kaj! "Ameriško Domovino" je spreminil v smešne — ampak v otročji list — kar je za resne ljudi tudi nekaj smešnega.

Iz polemike v "A. D." vidimo, da imajo v farovžih dosti časa. Zato tudi toliko blebetajo, ali pa dremljejo. Mar gospod Jager misli, da postane kak korporal ali pa general v armadi generala Franca v Španiji? Urednik "Enakopravnosti" mu dela preglavice. Ne vem, kaj je z Jontezom, da je gospoda Jagra tako razdražil! Mar Jontez ne ve, kako smo bili naučeni v starem kraju? Gospodu se roko poljubi, ne

Ne bodite sužnji neprebave TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE Zelodčno zdravilo iskreno priporočano. Pišite po brezplačen vzorec — Triner's Bitter Wine Co. 544 S. Wells St., Chicago, Ill. Send me a free sample. Name Address (Pri vseh drugičih)

BARETINCIC & SON Tel. 1475 POGREBNI ZAVOD 424 Broad Street JOHNSTOWN, PA.

Milwaukee Leader Največji ameriški socialistični dnevnik. — Naročnina: \$6.00 na leto, \$3.00 za pol leta, \$1.50 za tri mesece. Naslov: 540 W. Juneau Ave. MILWAUKEE, WIS.

PARK VIEW WET WASH LAUNDRY CO. FRANK GRILL, predsednik 1727-1731 W. 21st STREET CHICAGO, ILL. PRVA SLOVENSKA PRALNICA V CHICAGO Naši vozniki pobirajo perilo po vsem mestu, Cloeru in Berwynu in dovažajo čisteza na dom. TOČNA POSTREŽBA DELO JAMČENO Telefoni: CANAL 7172-7173

THE LONE NEGATIVE

Some weeks ago, when President Roosevelt crammed a so-called neutrality resolution down the throat of congress, cutting off munitions from the democratic government of Spain in its struggle against Fascism, there was only one negative vote, that of Congressman John T. Bernard, Farmer-Labor member of Minnesota. The New Leader, of New York, which supported Roosevelt last fall, asked Mr. Bernard to state his reasons for voting as he did, and, in a letter to the paper, he stated them as follows:

"To take such a lone stand as I took when the resolution was presented was not easy and it was done with the deepest and most sincere examination of the questions involved and of my own motives as time would permit.

"Such examination told me that this was not time for expediencies, trickery or excuses, or for distrust in the masses of the people who elected many of us on our promises to fight here for peace. It told me that many of the proponents of this direct attack on democratic Spain have deliberately sought to confuse the issues and to disguise this outrageous act under the mantle of neutrality, a mantle which has come to be regarded as identical to the garb worn by that peace which the American people are determined to have.

"I deny, however, that legislation affecting our international relations and obligations can be neutral when it is aimed to apply only to one country. This is true whether or not that country is, for example, Cuba (remember the Platt amendment!); Japan (consider the Japanese exclusion act); China (think of extra-territoriality), or any other country. To attempt to cloak such legislation in the

garments of neutrality is damnably hypocritical.

Even if the legislation were itself sound and desirable, under no circumstances can it be other than partisan in character. When as in the present case the object of such partisan legislation is to choke off democratic Spain from its legitimate international rights at a time while it is being assailed by the Fascist hordes of Europe the hypocritical claim of neutrality becomes a thousand times more damnable.

"If we are to have legislation that expresses the legitimate peace desires of the American people it must give a new direction to international law and a new group of statutes to govern our relations with all countries and all peoples without discrimination. It must genuinely support peace and to be the pet hate of the pro-Fascist war makers. It certainly can have no resemblance to the embargo against Spain which is designed to wring cheers from the Fascists of Berlin and Rome and groans from the peace advocates and anti-Fascists in those countries and the entire world.

"In conclusion let me say further that no worthy instrument for peace or neutrality will need to be dragged out of a hat and jammed down our throats in the course of a couple of hours time. It will not be necessary for either house of congress to surrender its deliberative duties, chain up its committees and gag both itself and the people who sent us to congress to represent them.

"The resolution to embargo shipments to Spain is a partisan, pro-Fascist, anti-democratic measure. It is against the interest of peace and I oppose it."—T. M. L.

Millions of Dollars Paid to Officials of the Steel Industry

Salaries of steel executives that range from \$150 an hour down to \$15,000 and \$20,000 a year for plant superintendents have been made public by the U. S. Government.

C. W. Gutzzeit, president of Latrobe Electric Steel Co., at Latrobe, Pa., tops them all with a salary of \$398,000 each year. This figure is down to about \$150 an hour for each working hour. There are about 700 men working at Latrobe Electric.

The late E. R. Crawford, president of McKeesport Tin Plate Company drew down \$225,000 each year. Bethlehem Steel Co. paid to about three dozen officials, including plant superintendents, a total of \$1,600,000 in 1935—the period covered by the government expose.

U. S. Steel Salaries

For instance, C. M. Schwab, chairman of the board of Bethlehem, made \$203,000. F. Burns, general manager of Lackawanna, N. Y., plant, was paid \$35,000; S. J. Cort, general manager of the Sparrows Point plant \$49,000 and L. R. Custer, general manager at the Johnstown plant \$31,000.

Among U. S. Steel Corporation executives there are Myron C. Taylor, chairman of the board, with a salary of \$166,000 and W. A. Irvin, president, with a salary of \$124,000.

B. F. Fairless, president of Carnegie-Illinois, in Pittsburgh, gets \$85,000 a year; J. E. Lose, vice president of operations, \$22,000 and L. H. Burnett, a vice president, \$19,000.

Roemer Got \$85,000

Henry A. Roemer as president of the Sharon Steel Hoop Company

took down \$85,000 a year. Mr. Roemer is now also president of Pittsburgh Steel Company.

Jones & Laughlin Steel Corporation paid 20 men a total of \$681,000, which included \$17,000 for Harry Saxer, manager at Aliquippa, and \$36,000 for F. E. Fieger.

In the middle-west, R. H. Norton, president of Arme Steel Company, drew down \$32,000, and G. E. Scott, president of American Steel Foundries, \$35,000.

Inland Steel Company paid L. E. Block, \$60,000; P. D. Block, \$60,000; E. J. Block, \$42,000, and J. L. Block, \$23,000. As manager of the Indiana Harbor works, J. H. Walsh was paid \$44,000.

D. P. Sommer, Henry G. Sommer, R. E. Sommer and W. H. Sommer each took \$30,000 as executives of Keystone Steel & Wire Co. at Peoria, Ill.

O. A. Pfaff was paid \$38,000 in 1935 as vice president of the American Foundry Equipment Co. at Mishawaka, Ind., and E. A. Rich, \$30,000.

Charles R. Hook took down \$99,000 as president of the American Rolling Mill; Calvin Verity \$74,000 as vice president, and George M. Verity, \$60,000 as board chairman. G. D. Tranter, as general superintendent at Middletown, Ohio, was paid \$17,000 and Harry Holiday as works manager, \$23,000.

C. F. Blaehner, president of American Steel & Wire Co. at Cleveland, was paid \$34,000.

—Steel Labor.

War for peace is the same as trying to sober up on whiskey.

INTRODUCING JOSEPH DRASLER

Before our former co-worker, John Rak left the work which he has been carrying on for Proletarec for the past seven and a half years and carrying on in a very satisfactory manner, he recommended in his place, among others, a young comrade, Joseph Drasler, of Forest City, Pennsylvania. Joseph is a trained Socialist worker, a high school graduate and a photographer by trade. He has spent a number of years working in the anthracite fields of Pennsylvania.

Upon this recommendation the Board of Directors at their last meeting decided to ask him to take up comrade Rak's work with Proletarec. Comrade Drasler responded favorably and is now definitely connected with our publication.

On arriving in Chicago, one of the first questions put to Joe, as we are beginning to call him, was, "How did you get through the floods with your car?" but he soon let us know that on planning his 850 mile jaunt he made sure to plan a route high enough about the flood section to be safe.

Joe is a member of Branch No. 10, JSP, of which his brother Anthony is secretary. He was born in Forest City, Pa., twenty six years ago and spent his early life there. His parents

come from Borovnica, near Vrhnika, Yugoslavia. His sister Jennie is married to Anthony Zaitz, who is employed as Assistant Secretary in the Supreme Office of the S. S. P. Z. in Chicago.

Comrade Drasler took over the same duties that comrade Rak was conducting. He will pay special attention to improving the English page of Proletarec, conducting a column of his own and stirring up interest among the JSF young scribes. He will be assistant Business manager and will help in every other department, i. e., in Educational Bureau and in the office of the Secretary of JSF.

We hope he will get the same cooperation from our English branches and from individuals that was given to comrade Rak and more of it.

Goats Are Different

Germany's goats must increase their milk production by 35,200,000 pints a year. Nazi chieftains have ordered.

The people Hitler made goats of have been milked dry.

Human history is but a series of variations to the old theme: "You work, I eat."

\$75,000 HARDSHIP'S

(The following editorial appeared in The Pittsburgh Press of January 10. It is reproduced here because it adds significance to the salary list of steel executives published elsewhere in Proletarec.)

Don't envy the men and women whose five-and-six-figure salaries you see listed in the paper.

If you think their lives are beds of roses, we refer you to a recent issue of Harper's Magazine. Mrs. K., anonymous, who wishes to dispel the idea that persons with \$75,000 incomes are guilty of wastefulness or riotous living, opens her household books and frankly bares to the world the pitiful little economies and makeshifts that an income of that size necessitates.

To begin with there is an income tax of \$10,380, and other taxes bring the total up to \$10,752. "That is to say," says Mrs. K., "before we even start to spend our income of \$75,000 we haven't got it to spend."

Then she explains that she and her husband, a young daughter and a mother, live in "a conventional Georgian house, brick with green blinds and white trim, set on a little less than an acre of ground." It has 16 rooms and four baths, and is valued at \$65,000. It is 25 years old. Simple and modest, wouldn't you think? Yet taxes and interest on the mortgage cost \$4,800 a year.

Mrs. K. carries \$135,000 life insurance and Mrs. K. explains that this amount would have to make some provision for 10 people and is therefore not excessive. It cost them, with fire, accident, auto and burglary insurance, \$1,875.

She confides that charities amount to \$5,000 a year, aid to relatives \$3,000, business clubs \$1,275, depreciation \$1,800.

For clothes she spent an insignificant \$2,790 in the year under consideration while her husband's clothing bill averaged \$410. He spent \$2,700 for cigars, lunches, suburban

railroad fare and incidentals.

This left \$3,693 for servants, and Mrs. K. recites with pride that the list included only a couple, to cook clean and drive, a nurse for the 7-year-old child, a part-time landlady and a part-time gardener, with extra cleaners at house-cleaning time, and occasionally a caterer or extra waiters.

The family ate stews and leftovers and the food bill was kept down to \$2,811, approximately 37 cents per meal per person.

Then there were cleaning and doctor bills, light and gas, a private school for the little girl, music lessons, French lessons, swimming lessons, a sketch class, a summer camp.

It all added up to \$56,000 and only \$19,000 was left to invest.

In the year for which Mrs. K. kept tab there were 34,357 persons in the United States receiving incomes of \$20,000 and over. There were 88,982 receiving between \$10,000 and \$20,000.

Figuring that each of these had three dependents, that leaves just about 125,500,000 to pity the privations of the rich. More than a hundred million whose families live, somehow, on little more or less than Mrs. K.'s dress allowance.

—Steel Labor.

HUMAN FOLLY AND SELFISHNESS

Once more did the roaring waters of the Ohio and Mississippi mock man's boast that he has conquered nature. Human folly and human selfishness play some part in the story of devastation the floods have wrought.

Yet on the whole we in America are better organized and more willing to bring help to the victims of natural disasters, and perhaps even to plan for limiting the future ravages of the waters, than to deal with the consequences of an economic and political system resting upon exploitation. Capitalism day by day has more victims than any flood.

—Norman Thomas.

SOCIAL STUDY CLUB OF BRANCH NO. 1

A fine afternoon party was held by our Social Study Club Sunday, Jan. 24. It was good to see how some of our senior comrades enjoyed the game.

One of our comrades says we should have more of these parties, providing he walks off with the main prize as he did Sunday.

We want to thank the Comrades who made donations and the others who helped make this affair a success.

On February 12 our Social Study Club will hold its regular meeting. After the meeting a discussion on the Spanish war situation will be held. The discussion will be very interesting and we invite you to attend.

Al. Rak.

HELP THE FLOOD VICTIMS

To an emergency in the nature of a flood, a drought, or an earthquake, Americans rise with alacrity. They are energetically aiding the flood sufferers of the Ohio valley. All the money that is needed should be generously provided, by individual donations and public appropriations.

It is in the meeting of chronic emergencies, in which there are far more numerous victims, that Americans fall down on the job. Ever since the fall of 1929, and for many years before that, there have been millions of victims of the cruel and devastating social order—so many that the victims of the flood are few by comparison—and their sufferings are continuous. But only superficial remedies are applied—nothing that reaches the heart of the trouble and cures it.

If It Were Only as Simple as That!

CONSTITUTION MUST BE CHANGED

Even if Power of the Supreme Court Would be Drastically Curtailed, the Constitution Would Still Stand as a Bulwark, Protecting Property Rights Against Human Rights and Social Progress

By NORMAN THOMAS

Even among workers and some Socialists I discover a tendency to think that about all that is the matter with the Constitution is the power of the Supreme Court. This is a long way from the truth. The Constitution without a Supreme Court would be no good influence for governing a cooperative commonwealth. We cannot even make a decent progress toward a cooperative commonwealth without amending the Constitution to make it easier to amend as necessity arises and without providing for direct election of the President and Vice President.

So far as the power of the Supreme Court is concerned, even if that were abolished, Congress and the President would have to take an oath to support a Constitution which clearly gives protection to property rights and to states rights of a sort greatly to empower constructive economic and social legislation. This oath will stand in the way of progress unless there is a positive grant of power to Congress to legislate in social and economic fields.

It is entirely possible that merely to deprive the Supreme Court of power to declare Congressional legislation unconstitutional would at some moment invite a state or states, backed by powerful financial interests, to defy Congress in the name of the Constitution. This is the primary case for the Farmers and

Workers Rights Amendment as the best approach to constitutional reforms. Moreover, it is true that to a limited extent the courts by interpreting the Bill of Rights do give some protection to civil liberty against Congressional and state legislation. Witness the recent decision in the Oregon criminal syndicalist case.

We Socialists ought to be more interested in preserving civil liberty both because it is necessary for us and because it is valuable for all society than in academic devotion to Congressional supremacy. We ought at least to weigh the possibility of depriving the Court of supreme legislative power in the field of social and economic legislation while preserving its rights to protect civil liberty. This I think can be done through the Farmers and Workers Rights Amendment.

It may be true, as some lawyers say, that that amendment needs to be strengthened in wording. It may be true that as long as the Court has any power of review the Workers Rights Amendment will be endangered. If so, or if nothing else is politically possible we should accept legislation curbing the power of the Court. But we want a lot more realistic examination of the situation than we have yet had before we rush to the conclusion that an amendment merely denying to the Supreme Court of review of legislation or limiting that right inadequate.

FORTUNATE

The lady who likes children was gushing over Mary, 3 years old. "How old are you, darling?" she asked. "I isn't old," said Mary. "I'm nearly new."

By DONALD J. LOTRICH
SEARCHLIGHT

What was perhaps the best meeting of the Yugoslav Building and Loan Association ever held took place last Saturday night at the Slovene Labor Center. Over 80 stockholders attended and approved reports of the officers and auditors, gave suggestions for the renewal of trust and confidence and elected Frank Udovich, Chas. Pogorelec, Anton Trojar and the writer to the Board of Directors. John Gradisher, Jacob Zupan, Anton Udovich, Justine Zajc and Matt Kure were nominated for the Auditing Board. The assets of the Association at the end of 1936 were \$271,632.36, down \$21,778.81 from 1935. Total operating income was \$14,169.18 and operating expenses were \$6,511.84. From the balance \$5,679.91 was paid and apportioned for dividends. The Association has 227 members of which 64 are borrowers and 163 are depositors. Altogether 3403 A, B and E class shares are in effect. In addition we have about 350 option stock shares in denominations of \$50.00 or less.

Thanks to Comrades M. Alesh, V. Lecniskar, J. Sprohar, J. Zajc, J. Owen, R. Bozicnik, F. Mergole, F. A. Vider, A. Garden, J. Oblak, A. Zaitz the first weekly quota of 30 Socialist Calls were distributed last Friday night. One comrade said he would use them to get subscriptions to the Call. Three others will pass them on to their union friends. The Calls will be ready every Saturday morning and it is hoped that we can gradually and systematically increase the weekly quota and influence of the Socialist message. We will try to get it on some of the newstands in the neighborhood also.

A very healthy spirit was created and it was noticeable that, for the first time in many years the stockholders felt relieved. All of them went home in a happy disposition. For once, we had not even one bad argument which goes to prove if things are properly planned, prepared, organized and executed there isn't anything that can't be done right. We, all, were pretty much in agreement that our main job was to rebuild this, our financial institution. And I am of the firm belief that we have made a good step in that direction last Saturday. I particularly wish to express my gratitude for the trust and confidence favored me by about ten stockholders who pledged to open new accounts in the Association. With such a magnificent showing and with what is yet to come in this respect from others I am firmly convinced, that every stockholder will yet receive every dollar of his deposits in due time. We are interested in things that concern us directly. Hence, we can and we will make this a thoroughly solvent institution.

Friendly gestures of all kinds were made in the Slovene Center Social Club after the meeting. Genuine comradeship prevailed. Everyone felt friendly. I mention this because friendship is such an indispensable element in the makeup of our lives and our institutions. It will be that type of friendship with tolerance and a trust that will bring back the proper morale so necessary to our future growth. We're really off to a new start. We ask only that each of you assist in your best way.

Our Slovene Labor Center held its annual meeting last Friday night at the Center. The 1936 financial report was approved and a new Board of Directors were chosen. Considering everything, the stockholders expressed satisfaction over the outcome

of the first full years' work and efforts and hopes were expressed that 1937 will be even a much better year. We comrades have a duty to perform in regards to the Center. We should visit the Center as often as is possible and use its facilities. The library, in particular, should have a better following. Good books and literature are always available. Though we speak of many vital problems and oftentimes debate about them informally before and after meetings we could form a weekly discussion group. Right now we could talk about the Soviet trials about which we differ in many aspects. But, don't let this suggestion of the library keep you away. You can come to relax, to play cards, checkers, etc., or merely to pass the time away.

Our unemployed club, local 61 I. W. A. will meet Thursday night at the SNPJ Hall. Reports will be made on the Washington march. It is necessary that a full attendance is on hand.

Have you comrades contributed to the Debs drive to raise money for the Socialist Party. If not ask Justice Zajc our Branch secretary who will give you a special stamp with a Debs engraving. The Party needs money badly. Every comrade can spare 25c. Some even 50c and \$1.00.

Jealousy

The army leaders are jealous of the navy boys, it seems, because while Uncle Sam bought the army only 506 new airplanes with which to play around last year, dear uncle gave 1,000 planes to the navy.

Rank discrimination!
Another easy way to get rich is to know a judge who will appoint you as a receiver.